

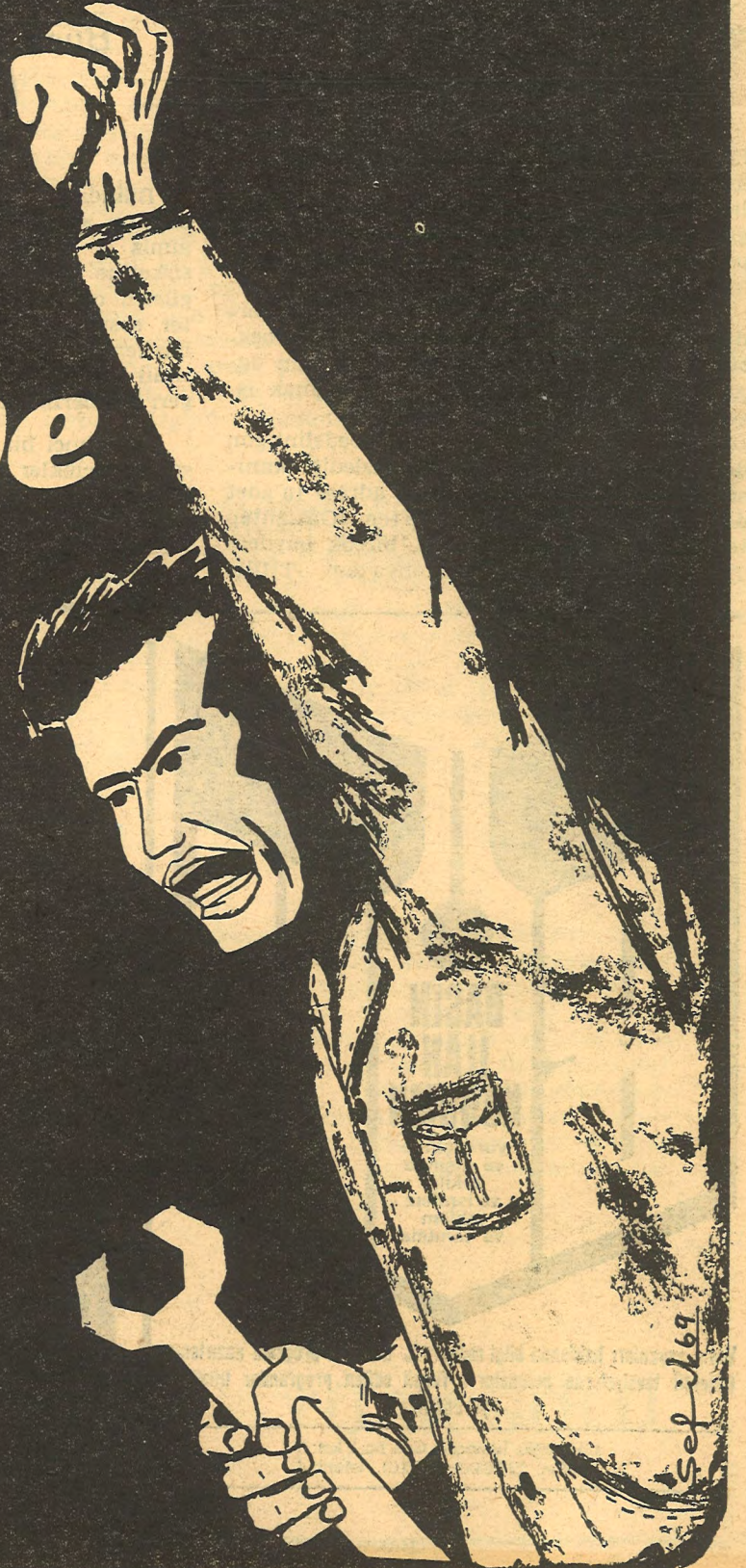
TÜRK SÖZÜ

19 Ağustos 1969
FİATİ : 127 Krs.
YIL : 2 - SAYI :

92

Ereğli'de slogan:

**Bölünmeye
HAYIR
İşçilerin
birliğine
EVET!**

Bağımsız Türkiye için HEDEF 10.000!

İki senedir kavgasını verdiğimiz Milli demokratik devrim stratejisi bütün Anadolu'ya yayılmakta. Herkes doğru devrimci teo... in nerede olduğunu biliyor artık. Doğru şiarlarla halka varıyor. Bunun en açık örneği proleter sosyalistlerinin sayıca artmaları devrimci yayın organlarıyla olan bağların kuvvetlenmesidir. Anadolunun her yanından mücadelenin sesleri geliyor.

Bu durum karşısında yeni bir atılımın gerektiğine inandık ve sloganımızı söyledik.

Hedef 10.000

Bu atılım devrim düşmanlarına karşıdır. Emperyalizme, işbirlikçilerine ve Oportünizme amansız bir savaş açılmıştır. Bu savaş daha ilerliyecek ve daha da güçleşecektir. Bu güçlenme ve ilerlemede tek dayanak, tabii ki proleter devrimcilerinin bu savaşa olan katkılarıdır.

Nitekim Hedef 10000 sloganımız ilgi gördü, ve Anadolunun çeşitli yerlerinden mektuplar geldi. Mektuplar TÜRK SOLU'nun dağıtım geldiğini, gelmediğini, abone olmak istediklerini söylüyordu. İşte bazıları:

Malatya'dan «altı aylık abone bedelini gönderdim. Baş bayii'nin dergiyi gizlediği kanısındayız», Fatsa'dan «vereceğim adrese 10 adet ödemeli gönderin», Gaziantep'ten «Gaziantep teki başbayii Faşist eğilimli, birçok bayilere TÜRK SOLU vermiyor», Konya'dan «TÜRK

SOLU'nu yaymak bizim devrimci görevimizdir», BURDUR'dan «dergiyi gizliyorlar soranlara yok diyorlardı, baş bayii sıkıştırınca derginin geldiğini söyledi», Ereğli Konya «her sayıdan 10 adet yollayın.» Bunlar gelen mektuplardan bazıları. Bundan böyle Hedef 10.000'in her yeni gelişimini sizlere aktaracağız.

**Hedefimiz 10.000 satmaktır.
Bunu gerçekleştirmeliyiz.
Bütün imkânlarımızı
zorlamalıyız!**

Bilindiği gibi gazete ve dergiler Anadolu'ya dağıtım şirketleri tarafından sevk edilir. Dergimiz de dağıtılması için bir genel dağıtım şirketine verilmiştir. Bayilere gönderilen dergilerin okuyucuya ulaşp ulaşmadığını proleter sosyalistleri kontrol etmelidirler. Çünkü bayilere verilen dergiler proleter sosyalistlerinin işi olmazsa satışa çıkarılmadan aynen geri gönderilmektedir.

Devrimci bir derginin okuyucuya ulaşmasında güçlükler olacaktır şüphesiz. Bizim proleter devrimciler olarak görevimiz; dağıtımı zorlamak, bayilere, baş bayilere baskı yapmak, eğer aksamalar oluyorsa bunları yönetim merkezine bildirmektir.

**Hedefimiz 10.000 satmaktır.
Bunu gerçekleştirmeliyiz.
Bütün imkânlarımızı
zorlamalıyız!**

Anadolu'daki proleter sosyalist kardeşlerimiz kendi köy, kent, ve kasabalarına dergimiz gelmiyorsa bizden bizzat ödemeli olarak dergi istemelidirler. Dergiyi bizzat satmalı ve parasını ayda veya 2 ayda bir bize göndermelidirler.

Bir derginin en sağlam şekilde okurlarına ulaşması tabii ki ABONE vasıtasıyla olur. Dergiye abone olmak hem derginin daha sağlam ele geçmesini sağlayacak, hemde HEDEF 10.000 sloganının daha sağlam yürütmesine yardımcı olacaktır.

**Hedefimiz 10.000 satmaktır.
Bunu gerçekleştirmeliyiz.
Bütün imkânlarımızı
zorlamalıyız!**

Bunu başarıyla yürütmek proleter devrimciliğinin bir görevidir. İdeolojik silahımızı güçlü kılalım. Emperyalizme, işbirlikçilerine ve sosyalizmin ideolojik düşmanlarına karşı verilen savaşı destekliyelim.

Dergimizi okuyalım, okutalım, herkese okumasını söyleyelim. Anadolunun her tarafına ulaşmasını sağlayalım. Dergiyle bağ kuralım, tanıtalım, yayalım.

HEDEF 10.000'DİR. BUNU GERÇEKLEŞTİRMELİYİZ. BÜTÜN İMKÂNLARIMIZI ZORLAMALIYIZ.

**YAŞASIN PROLETER DEVRİMCİLERİ!
KAHROSUN EMPERYALİZM, İŞBİRLİKÇİLERİ VE SOSYALİZMİN İDEOLOJİK DÜŞMANLARI.**

Bükreş Uluslararası İşçiler Enstitüsünün çağrılısı olarak Romanya'a giden

Doç. Dr. Türkkaya Ataöv'ün BUGÜNKÜ ROMANYA

Dizisi gelecek sayılarda TÜRK SOLU'NDA.

- ★ Romanya'nın Burjuvalaşması; 1848 devriminin anlamı; Son iki yüzyılda halk hareketleri; Sosyalist akımların geçmişi.
- ★ Romanya'da Faşizm dönemi, İkinci Cihan Savaşı ve Anti-Faşist mücadele.
- ★ Bugünkü Romanya'da Tarım, Endüstri, Eğitim, Sağlık; Romen Türkleri; Otopeni Kooperatifinde bir gün; Ploesti Petrol Rafinerisi; Romanya'da Basın.

Yayın organları hakkında bilgi sağlanır * Eskiz ve program hazırlanır
Objektif tavsiyelerde bulunulur * Tespit edilen programlar titizlikle yürütülür.

Cağaloğlu, Türkocağı Cad. no:1, kat: 3
Telefon: 27 66 00 - 27 66 01, İstanbul

(Basın: 60864/163)

İŞÇİ - KÖYLÜ

Bağımsızlık ve demokrasi için

4. Sayı çıkıyor

BU SAYIDA:

- ★ EREĞLİ DEMİR - ÇELİK OLAYLARI
- ★ Abone için: Babıali Cad. 29.
Cağaloğlu - İSTANBUL

başyazı ●

Parlemanter olanaklara sırt çevirmek olmaz

Bizim çabamız, kurulu sömürü düzeninin değişmesinden yana devrimciler olarak Türkiye'de gerçek halk yönetimine, Anayasa'nın emretmekte olduğu dönüşümlerin gerçekleşmesine imkân verecek, gerçek demokrasinin kurulması doğrultusundadır.

TÜRKİYE'DE parlemanter politikanın statükocu partiler arasında bir kapalı av alanı olduğu her geçen gün daha açık seçik olarak görülebilmektedir. Burjuva parlamantarizmi bu ülkede egemen çevreler ve yabancı «dostlar» tarafından böyle düşünüldü, böyle tasarlandı ve bugüne dek böyle uygulandı. Ama biz, bu gerçekten hareket ederek partilere ve parlemantoya karşı tüm olumsuz bir tutum takınırsak, yanlış olan, hiç değilse Türkiye'nin bugünkü şartlarında yanlış sayılması gereken bir taktik benimsemiş oluruz. Türkiye'de burjuva parlamantarizminin doğru tahlilini yapmak başka şeydir, emekçilerin büyük bir bölümü (ne kadar sınırlı olursa olsun) oy hakkından birşeyler beklediği bu ülkede partileri ve parlemantoyu boykot etmeye kalkışmak başka şeydir. En elverişsiz şartlarda bile parlamantarizmin olanaklarından emekçiyi bilinçlendirme ve örgütlendirme yolunda yararlanmak mümkündür. Biz de öyle yapmalıyız.

ORTADA, yönetimi tarafından küçük politika hesapları ile, bir Celâl Bayar'la işbirliği yolunu tutmuş olan, ve bu politikanın tabii sonucu olarak «Kızıl yobazlar, maskeliler» vb. edebiyatı ile sola (yani gerçek sola) söğüp sayan, sola en sert baskıları reva gören bir CHP var. Biz, bir sağcı -Amerikancı cephe de yerini hazırlama çabasında bir CHP yönetimini en sert biçimde eleştiririz elbette; ama bu siyasî örgütün bir küçük burjuva reformist geçmişi olduğunu, ve bunun bugünün şartlarında ilericiliği temsil ettiğini, CHP'nin kökeninde bir Kuvva-i Milliye bulunduğunu, bu partiyi kuranın Mustafa Kemal olduğunu ve bugün de, ülkenin dört bir yanına dağılmış olan nice devrimci CHP'linin son politika manevralarını şaşkınlık içinde izlediklerini ve partilerinin Kemalist geleneklerinin emrettiği politikaya, yani anti-emperyalist ve anti-feodal politikaya dönmesi özleminde bulunduklarını hiç bir zaman hatırdan çıkarmadan.

İsmet Paşa kuyudan adam çıkarma hevesine kapıldı diye -ki Paşanın bu hesabının yanlış olduğunu pek kısa bir zamanda hepimiz göreceğiz- CHP'nin safındaki devrimcilere, Akhisar'da, Söke'de bütün mitinglerine katılan «Bu düzen değişmelidir» sloganını ciddiye alan CHP'li köylülere sırt çevirmek çocukça bir davranış olur. Onun için biz CHP yönetiminin sağa kayışına karşı çıkarken, bu partinin saflarındaki Kemalistleri, ağır-ıklarını koyarak partilerini Kemalist yola yani yabancı sömürüye ve onun yerli işbirlikçilerine taviz vermeyen dönüşümcü yola sokmaya çağırmakta kusur etmeyiz.

ORTADA bir de, oportünist yönetimi tarafından sosyalizmin biliminin inkârına ve Filipin tipi demokrasinin kayıtsız şartsız savunuculuğu gibi statükocu bir tutuma sürüklenmiş olan TİP var. TİP yönetiminin «kızıl yobazlar, tepeden inmeciler, anarşistler» vb. diye sıfatlandığı gerçek sosyalistlere karşı tutumu, faşizme özenen en sağcı politikacı çevrelerinin tutumundan pek farklı değildir. Ve TİP başında çöreklenmiş olan oportünist yönetimin, (sahte Aren muhalefeti ile birlikte) Demirel iktidarı çevrelerinin olsun, Ulus gazetesi gibi bir organın olsun, ya da Abdi İpekçi'nin «Milliyet»inin olsun sempati ve desteklerini kazanmış olması bir raslantı değildir. Kurulu sö-

mürü düzenini savunmakla görevli bulunan organların iziniyle sosyalistçilik oynayan bu statükocu oportünistlere (TİP yönetiminde bulunsunlar, ya da sahte Aren muhalefet saflarında görünsünler) yaptırılan iş, Türkiye'nin şehir ve köy proletaryasının gerçekten örgütlenmesine ve devrimci örgütüyle Türkiye'nin tarihî gelişmesini etkilemesine engel olma işidir. Bu iş antidemokratik 141 ve 142 nci maddeleri uygulama heveslilerinin, faşizm özlemi içinde olanların Anayasa ile çelişen eylemleriyle tam paralellik halindedir.

• Aybar ya da Aren kliklerinin gerçek amaçlarını açığa vurmamak, bunların anti-sosyalist niteliğini belirtmek bir devrimcilik görevidir. Ve biz bu görevi yerine getiririz elbette. Ama oportünist kliğin başka şey, nice gerçek sosyalist saflarında barındıran TİP tabanının başka şey olduğunu bir an için bile hatırdan çıkarmadan. Hatırdan çıkarmadan ki, TİP, oportünist yönetime rağmen, bugün de, yarım yüzyıllık tarihi olan sosyalist birikimin önemli bir kısmını saflarında barındırmaktadır. Hatırdan çıkarmadan ki, partili, partisiz bütün sosyalistlerin çabaları ile kurulmuş olan ve varlığını sürdürmekte bulunan TİP'e, Türkiye'nin dört bucağında yüzbinlerce emekçi umudunu bağlamış durumdadır şu anda. Türkiye'de sosyalist hareketin vazgeçilmez unsurları olan bu iyi insanlar TİP'i adına layık bir emekçi sosyalist örgütü durumuna yükseltme özlemi içindedirler.

TİP yönetimi şu anda oportünistlerin eline düştü diye, TİP saflarındaki gerçek sosyalistleri bir Aybar'la, yada bir Aren'le aynı sepete koymak, proleter devrimcileri ile her karşılaştıklarında onları bağırklarına basan ve onlara dert yanan ülkenin dört bir yanındaki TİP'li arkadaşlara sırt çevirmek çocukça bir davranış olur. Onun için biz, TİP içindeki oportünistlere en sert biçimde karşı çıkarken, TİP saflarındaki gerçek sosyalistleri olanca güçleri ile harekete geçerek ve bütün ağırlıklarını koyarak partilerini sosyalizmin ve Türkiye gerçeklerinin emrettiği yola sokmaya çağırmakta kusur etmeyiz. Bu yolda onlara destek olmak da durumu ne olursa olsun, her devrimcinin görevidir.

KURULU sömürü düzeninin sürüp gitmesinden yana olanlar, burjuva parlamantarizmini, gerçek halk yönetimine engel olan ve sömürüyü perçinleyen bir müessesese olarak muhafaza etmek çabasında dırlar. Bizim çabamız tam ters doğrultusundadır. Bizim çabamız, kurulu sömürü düzeninin değişmesinden yana devrimciler olarak, Türkiye'de gerçek halk yönetimine Anayasa'nın emretmekte olduğu dönüşümlerin gerçekleşmesine imkân verecek olan gerçek demokrasinin kurulması doğrultusundadır. Ve biz bu yolda çok partili parlemanter düzenin bütün olanaklarını emekçinin yararına olarak kullanma yollarını aramakta kusur etmemeliyiz.

TÜRK SOLU

olaylar

İstanbul'daki bütün işçiler,
devrimci köylüler
devrimci aydınlar ve örgütler telgraf çekmeli.
Bildiriler yayınlamalı.
Afişler yapıştırmalıdır.
Bilinmeli ki günlük basın bu mücadeleyi gereğince yansıtmıyor.
Emperyalizme karşı olan yazarlar yazılar yazmalı.
Demir Döküm mücadelesinde birleşmelidir.

Demir-Döküm işçilerinin mücadelesi bitmemiştir !

Geçen sayılarımızda geniş şekilde verdiğimiz Demir Döküm işçilerinin mücadelesi devam etmektedir. İşçiler büyük bir kararlılık ve sarsılmaz bir birlik içinde işbirlikçi burjuvazinin ve onun uşaklarının üzerine yürümektedirler.

Valinin görüşme isteği işçiler tarafından reddedildi

Fabrika askeri birliklere teslim edildikten sonra, vali işçi temsilcileriyle görüşmek istediğini bildirdi. Bütün Demir Döküm işçileri toplandı. Valinin sendika temsilcisini kabul etmesi kaydıyla aralarından beş temsilci seçerek gönderdiler. Vali sendika temsilcisi Nurettin Çavdargil'i kabul etmedi. İşçilere nasihat etmek istedi. İşçiler valiye «İşveren ağızla konuşmak size yakışmıyor» diyerek görüşmeyi reddettiler. Temsilciler işçilere durumu anlayınca vali şiddetle protesto edildi.

İşçilerin işgalden önceki ücretleri ödendi

İşveren işçilerin işgalden önceki ücretlerini ödedi. Fakat işçilerin isteği olan «asgari ücreti kıdeme göre uygulama» işlemini yapmadı. Sadece altı yıldır 160 kuruş saat ücreti ile çalışan işçilerin saat ücretlerini 224 kuruşa çıkararak asgari ücret kanununu uyguladığını iddia etti. Halbuki işçilerin isteği şu: Örneğin işe 109 kuruş saat ücretiyle başlayanlar altı yıl çalıştıktan sonra ellibir kuruş kıdem almışlar ve saat ücretlerini 160 kuruşa yükseltmişlerdir. Şimdi bu altı yıllık kıdem 244 kuruşa eklenerek 295 kuruş olması istekler. Çünkü asgari ücret 244 kuruştur. Bu ücreti kanun tesbit etmiştir. Halbuki genel kaide de «İlgililerin yararına olarak çıkan kanun, istisna hükümler taşıyorsa geriye doğru yürür», denmektedir.

İşverenin işbaşı çağrısını işçiler yırıyor

İşçilerin ücretleri ödenirken, para zarflarının içine işveren işbaşı çağrısında koymuştu. Böylece kurnaz patron işçilere paramı aldım diye imza attırırken işbaşı çağrısını da aldım diye imza attırması oldu. İşçiler hemen bunun farkına vardılar. Önce bu çağrılar alan arkadaşlarından topladılar, sonrada hein çağrılar almadılar hem de alınanları yırtarak işveren temsilcilerinin başına çaldılar. İşverenin bu oyunu işçileri bir kere daha ayaklandırdı. Gösteriler yapıldı.

Görevli Albay fabrikayı çalışır hale getirmek için içeri girmek isteyen elektrik ve diğer tesisatçıları fabrikaya sokmuyor

İşveren bir taraftan işçilere işe davet çağrısı gönderirken diğer taraftan, yağıcıları vasıtasıyla, bütün işçileri atacağını, yeniden işçi alırken de sarı sendikanın üyelerinden başkalarını almayacağını yayıyor. İşverenin eski ya-

da yeni işe başlatabilmesi için elektrik ve diğer tesisatları kontrol edip fabrikayı işler hale getirmesi gerekmektedir. Bu işleri yapmak için gönderilen işçilerin fabrikaya girdiği her nasılsa işçilerin gözünden kaçmıştır. Fakat görevli Albay bu tesisatçılara «işçilerle işveren arasında anlaşma olmadan kimsenin fabrikada çalışamayacağını» söylemiş ve bu işçileri fabrikadan dışarı çıkarmıştır.

İşveren iyice sıkışıyor. Valinin görüşme isteğini Maden-İş Genel Başkanı Kemal Türkler reddediyor

Çarşamba günü duruma bir çözüm bulmak gerekçesiyle, İstanbul Valisi, Kemal Türkler'le görüşmek istemiştir. Kemal Türkler «Valinin Demir Döküm olaylarında taraf tuttuğunu ve işverenin bir adamı gibi hareket ettiğini» belirterek görüşmeyi reddetmiştir.

Demir Döküm işverene karşı Koç Holding'in Baskısı artıyor bütün işverenler Demir Döküm işçilerine karşı birleşiyor

İşçilerin güçlü birliği karşısında dize gelen Demir Döküm işveren vekilinin İşveren Senkidaları Federasyonunda toplantı yapması engellendi. Bütün Koç Holding Tröstüne bağlı işbirlikçi patronlar toplantı yapıp Maden-İş muhatap kabul etmemesini Demir Döküm İşverenine bildirdiler. Sungurlar Fabrikasının patronu korku içinde. Arçelik Genel Müdürü korku içinde. İşçilerin şimdiye kadar gasbedilen haklarını istemeleri bütün işbirlikçi burjuvaziyi telaşa düşürdü. Rabak, Elektrometal, Arçelik, Sungurlar fabrikaları işçileri bekliyorlar. Bütün işverenler, işçilerine Demir Döküm örnek olacak diye korkuyorlar.

Demir Döküm İşverenin bu işyerindeki menfaati artık fiili durumun devam etmesinden değildir. Zira işçileri yıldıramayacağını iyi anlamıştır. Bunun için Demir Döküm İşçilerinin mücadelesi artık Koç Holding Tröstüne ve diğer işverenlere karşıdır. Demir Dökümün kahraman işçileri artık patronlarının arkasını dayadığı işbirlikçi sermayeyi ve emperyalizmi görmektedir. Bu bakımdan Demir Dökümün mücadelesi bütün millici sınıf ve güçlerin mücadelesidir.

İşbirlikçi burjuvazinin niyeti açıktır. Mutlaka işçileri ezme istiyor.

Demir Dökümün kahraman işçileri Anayasadan doğan haklarınızı almak için sonuna kadar mücadele edeceğinizi ortaya koydunuz. Gene Anayasanın sizlere verdiği gösteri ve yürüyüş hakkınızı kullanarak, bütün çoluğunuz ve çocuğunuzla yürüyünüz. Miting yapınız. Bildiriler dağıtınız. Afişler asınız. Haklı olduğunuzu sizden yana olan işçilere, köylülere, aydınlara ve diğer millici güçlere ancak bu yasal haklarınızı kullanarak duyur-

rabilirsiniz. Size karşı birleşen Emperyalizm ve onun işbirlikçilerinin gücünü ancak bu güçlerde yanınıza alarak kırabilirsiniz.

DEMİR DÖKÜM İŞÇİLERİNE KARŞI BİRLEŞEN EMPERYALİZMİN ORTAĞI İŞBİRLİKÇİ PATRONLARA KARŞI BÜTÜN İŞÇİLER, KÖYLÜLER, AYDINLAR VE DİĞER MİLLİCİ SINIF VE TABAKALAR BİRLEŞİNİZ. EMPERYALİZMİN VE İŞBİRLİKÇİLERİN EN ZAYIF NOKTASINA VURALIM!

İstanbul'daki bütün işçiler, devrimci köylüler, devrimci aydınlar ve örgütler telgraf çekmeli. Bildiriler yayınlamalı. Afişler yapıştırmalıdır. Bilmeli ki günlük basın bu mücadeleyi gereğince yansıtmıyor. Emperyalizme karşı olan yazarlar yazılar yazmalı. Demir Döküm mücadelesinde birleşmelidir. Çünkü Demir Döküm işçileri karşısında birleşen işbirlikçi sermayeye karşı mücadele bütün millici sınıf ve tabakaların mücadelesidir.

Sağ'daki çatışma

Zaman ilerledikçe genel olarak sağ kanat taki, özel olarak da AP içindeki sınıfsal çelişkiler, çeşitli çıkar grupları arasındaki menfaat çatışmaları daha belirgin hal almaktadır. Kongre ve genel seçimler gibi siyasi iktidarın elde edilmesiyle dolaylı ya da doğrudan doğruya ilgili dönemlerde bu çelişki ve çatışmalar daha da derinleşmekte ve mücadele açıkça su yüzüne çıkmaktadır. Bu mücadele ekonomik düzenin önemli kurumlarında, hükümette, parti teşkilatında kısacası bütün ekonomik ve siyasi ünitelerde sürüp gitmektedir.

Odalar birliğinde Erbakan-Batur çatışması, hükümette Dağdaş-Demirel çatışması, AP içinde yeminliler-kardeşler çatışması bu mücadelenin birer parçasıdır.

Görünüş odur ki, sağ kanattaki bugünkü çatışmaların sınıfsal temeli, işbirlikçi burjuvazi ile taşra küçük burjuvazisi ve feodal kalıntı niteliğindeki zenaatkâr ve esnaf zümresi arasındadır. İşbirlikçi burjuvazi ile çatışan bu sınıfların objektif sınıfsal çıkarları milli bir ekonomik politika ve milli bir politika izlenmesindedir. Ancak bu günkü şartlarda mücadelenin önderliği palazlanmış olan taşra aracı tefecilerinin ve zengin köylülerin elinde dir.

Bu çatışmada emperyalizm, ipleri elinde bulundurmak için tezgâhını iyi kurmuştur. İşbirlikçi burjuvazi ile olan ekonomik ittifakına karşın, çatışmanın diğer ucundaki sınıfların ideolojik silahlarını kendi seçmiştir: Şeriatçılık ve faşizm. Her iki akımı da destekleyen, besleyen ve kontrolü altında tutan emperyalizmdir.

Sağdaki çatışmanın bu genel tarafları yanında çeşitli gruplar da gene emperyalizm yararına sahneye çıkmaktadırlar. Eski demokratlar bunun bir örneğidir.

Demirel işbirlikçi burjuvazinin temsilciliğini yapmada kendisine rakip çıkan eski Demokratlar'a karşı parti tabanında şeriatçı cep-

«En çok ezilenler köylülerdir.

Öyleyse

köylüler kuracaklardır sosyalizmi Türkiye'de.» diyen. sosyalizmin işçi sınıfı ideolojisi olduğundan bihaber, devrimcileri jurnalliyerek

Filipin tipi demokrasi aşıklısı kesilen eski maratonecılar neredeler?

olaylar

Doğu mitingleri

milli demokratik devrimimizin

bir parçasıdır

«Lawo birevin axa hat!» (Kaçın ağa geliyor).

«Zimanê me we ke dinême ye.» (Dilimiz, dinimiz kadar kutsaldır).

«Kahrolsun Amerika, kahrolsun ağalık.»

«Eller aya, biz yaya.»

«Kürt olmak suç mu?»

«Köylü, gençlik elele.»

«Batiya fabrika, yol, Doğuya komando, karakol.»

İşte, yukarıya aldığımız şu sözler, yüz yıllardan beri, uyutulmuş, aldatılmış, horlanmış; ağaya, beye, şeyhe, patrona kul-köle edilmiş emekçi kürt halkının pankartlarında okunuyordu. Evet, geçtiğimiz hafta içerisinde doğunun belli başlı il ve ilçelerinde; Hülvan'da, Siverek'te, Van'da uyanış mitingleri düzenlendi. Onbinlerce Doğulu kafalarında ışımaya başlayan sınıf bilincinin etkisiyle seslerini duyurmaya çalıştılar.

Doğuda yapılan bu mitingler, hakim sınıfı oldukça endişelendirmiştir. Bu bozuk düzenin hep böyle devam etmesini isteyenler, mitingleri tesirsiz hale getirebilmek için türlü dolaplar çevirmişlerdir: Anayasayı çiğneme, düşünce özgürlüğüne saldırmalar, polis marifetiyle konuşmacıları kaçırmalar birbirini takip etmiştir. Ağalara çatanlar tartaklanmış, Amerikayı protesto edenler tehdit edilmiş, mevcut düzeni beğenmeyenler türlü hakaretlere maruz kalmışlardır.

Bu baskılar, bilhassa Siverek mitinginde daha da hızlandırılmış ve «Demir Ökçe» ağırlığını iyiden iyiye hissettirmiştir. Şehir, toplum polisleriyle kuşatılmış, yüzlerce sivil polise halkın arasına sokulmuş ve halkın sevdiği liderler henüz miting başlamadan kanunsuzca kaçırılmışlardır.

Polisin faşistçe hareketleri, uyanan Doğu halkının gözünden kaçmamış ve halk, sebep-siz yere tutuklanan liderlerini kurtarmak için galeyana gelmiştir. Büyük saflar halinde Siverek çarşısında dolaşmış, ağalığı ve Amerikayı protesto ettikten sonra, karakola hücum etmiştir. Bir çığ gibi büyüyen halk topluluğu, kısa zamanda karakolun kapısına dayanmış ve toplum polisiyle karşı karşıya gelmiştir. Uyanan Doğu emekçilerinin bu durumu polis oldukça endişelendirmiş ve polisin ordudan yardım istemesine sebep olmuştur. Duruma hakim olan jandarma kuvvetleri, halk liderlerini polisten alarak serbest bırakmıştır.

Bu mitingler doğulu bütün emekçilerin demokratik taleplerini haykırdıkları ve bütün Türkiye halkının kurtuluşu uğrunda mücadele ettiklerinin belgesidirler. Geçen yıllarda bu mitingleri destekleyen TİP, bu yıl mitinglere hiç ilgi göstermemiştir. Mitinge Ankara ve İstanbul'dan gençler de katılmışlardır.

Doğu halkının meseleleri bütün Türkiye halkına maloldukça mücadele gelecektir.

heye dayanmıştır. Zira eski Demokratlar'ın bir alternatif olarak ortaya çıkışı, AP tabanında epey taraftar sağlamış olan şeriatçıların da işine gelmemektedir. Onlar yaşayabilmek için bölünmüş bir AP'nin iktidarda kalmasından yanadırlar. Zira AP-CHP koalisyonu ihtimali onlara korkulu rüyalar gördürtmektedir. Ama diğer yandan Demirel, musluğun başına geçmek isteyen Taşra aracı tefecilerine karşı da mücadele etmektedir. Nitekim Odalar Birliği Başkanlığına komandolar desteğiyle oturmak isteyen Erbakan, bu görevden polis gücüyle atılmış ve başkanlığa işbirlikçi burjuvazinin mutemet adamı S. Enver Batur getirilmiştir. Diğer yandan görünüşte Orman Genel Müdürünün değiştirilmesi üzerine çıkarılan ihtilaf sonucunda, önce Orman Bakanlığı kurulmuş, daha sonra kardeşlerin hükümetteki temsilcilerinden biri olan Bahri Dağdaş'ın Tarım Bakanlığından istifa etmesi sağlanmıştır. Ereğli Demir Çelik grevinde de «Kardeşler» in kabinedeki son üyesi Mehmet Turgut'un ypratılmaya çalışıldığı açıkça görülmektedir. Bu mücadele Demirel açısından hiç şüphesiz Bayar'a karşı mücadelenin bir parçasıdır. Zira Demirel, pos-

tu Bayar'a kaptırmamak için, işbirlikçi burjuvazi ile Taşra küçük burjuvazisi arasındaki mücadelede işbirlikçi burjuvazi yanında olmak gerektiğini de iyi bilmektedir.

İşte bu koşullar altında cereyan eden mücadelede Demirel ilk partiyi kazanmış görünmektedir. Bir yandan Bayar'a karşı şeriatçı ittifakını sağlamış, diğer yandan da Odalar Birliği ve hükümette yaptığı operasyonlarla işbirlikçi burjuvazinin desteğini kazanmıştır.

Demirel ve yeminliler açısından şimdilik zaferle biten mücadelenin mağluplar kesiminde ne olmaktadır?

Bayar'a karşı Demirel'i destekleyen şeriatçılar seçimlerde büyük ölçüde tasfiye olmaları halinde MHP'de toplanan faşistlerle işbirliği yapacaklarını ima etmektedirler. Zaten emperyalizmin kaba kuvveti olarak millici güçlere karşı sık sık işbirliğine giren bu tarafların seçimlerden sonra politik işbirliğine girmesi MHP'nin güçlenmesine yol açacaktır şüphesiz, 1945'lerin Şamancı Türkesi'nin camilerde namaz kılarken boy boy resim çektiği bu yakın gelişmenin hazırlıkları olsa gerek.

İşçileri dövmekten vaz geçin !

Ankara'nın İncesu semtinde kurulan amele pazarına polisler saldırdı.

500'den fazla işçiyi darmadağın ederek, içlerinden 8'ini karakola götürüp, kıyasıya dövdüler. Herzamanki gibi olaya tanıklık için karakola giden işçiler de, bu dayaktan hisselerine düşeni aldılar.

Türkiye'nin büyük şehirlerinde olduğu gibi, Ankara'nın birçok semtlerinde de sabahları saat 5 ile 7.30 arasında amele pazarları kurulur. Bu pazarlarda satılanlar, topraksızlıktan, toprak ağalarının ve tefecilerin elinden kaçıp büyük şehirlere inşaat işçiliği için sığınan mevsimlik işçilerdir. Sigortaları, sendikaları, açığıca hiçbir garantileri yoktur. En ucuz ücretle, en uzun iş saatleri boyu en ağır işlerde müteahhitlerin dilediğince çalıştırılırlar.

İncesu semtinde kurulan pazardaki işçilerin durumu da, tastamam böyledir. Ve bu pazarın civarında, yine bu işçilerin yaptıkları blok apartmanlar vardır. Bu apartmanlarda oturan, işçilerin yırtık yırtık elbiseleri ile oralarda dolaşmalarından rahatsız olan aileler vardır.

Polis işçilere, bu aileler rahatsız olmasın diye saldırmıştır.

Polis işçilere, yine bu işçilerin yaptığı şehrin güzelliği bozulmasın diye saldırmıştır.

Açıkeası bu şehri yaratacaksın ve kendi yarattığın şehrin sokaklarında dolaşmayacaksın, oturmayacaksın, bu şehri ben yarattım diye gurur duyamayacaksın.

Saldırı olayından birgün sonra, devrimciler işçilerle bağ kurdular. İçlerinden

15 kişilik temsilci heyeti ile birlikte Akşam gazetesine gittiler. Akşam'ın bürosu Türkiye'nin en yüksek binasındadır. Bu gökdeleni yine aynı işçiler Ankara'ya dikmişlerdir. Bu onların en büyük anıtıdır. Ve ne yazık ki, bu binanın asansörlerine binmelerine mani olunmaya kalkıldı. Binadaki lüks bir lokantanın satın alınmış işçilerini üzerlerine salmaya yeltendiler. Ama bir kere işe devrimci gençlik el koymuştu. Asansörlere binildi.

Ertesi gün yine içlerinden 45 kişilik bir temsilci grubu ile SBF'ye gidildi. Birçoklarının ellerinde kürekleri -kazmaları vardı. SBF'nin büyük anfisinde toplanıldı. Tek mülkleri olan kazma ve küreklerini silahları imiş gibi dizlerine dayamışlardı. Ve sıralarda gururla oturuyorlardı. Dörtte üçü bu fakültenin öğrencisi olacaktı yaşta idiler.

Kendilerine bu düzen bir bir anlatıldı. Amerikan emperyalizmi, onun işbirlikçileri, toprak ağaları Türkiye'yi ne yönde idare ediyorlardı. Anlıyordular.

Orada gördüler ki, üstlerine polisi salanlar kimler. Kimler kendilerinden yana olanlar. 45 imzalı bir bildiri yayınladılar. Demir Döküm işçilerine bin selâm, diyen, Amerikan emperyalizmine ve işbirlikçilerine gerekli cevabı veren, Tam bağımsız ve gerçekten demokratik Türkiye isteyen bir bildiri.

Bundan böyle polis, şehrin güzelliğini bozuyorsunuz diye zor yürür üstlerine, zor.

İlhan Kalaylıoğlu

4600 Demir-Çelik işçisinin parolası: Bölünmeye hayır! İşçilerin birliğine evet!

SİNA ÇILADIR

Ereğli'den bildiriyor

46000 işçi, yüzde 49 hissesi Amerikan Koppers kumpanyası ile işbirlikçi şirketlere ait olan Ereğli Demir-Çelik Fabrikalarında greve başladılar. İşçilerin grev gerekçesi, Amerikalı-İşbirlikçi patron ile işbirlikçi başının iddialarının aksine, sadece ekonomik mücadele ilkesinin üzerine basmıyor. İşçilerin temel sloganı; **bölünmeye hayır! İşçilerin birliğine evet!** Grev, bu temel parolanın gerçekleşmesi için kullanılan silâh!

Emperyalist-işbirlikçi çevreleri telâş içinde bırakan Ereğli Demir-Çelik grevini, ekonomik mücadele alanında tecrit edilmiş diğer grevlerden ayıran temel özellik bu. Erdemir işçisi emperyalizmin en zayıf noktasına bilinçli olarak yüklenmiş durumda. Erdemir işçisinin zaferi, emperyalist sömürüye indirilmiş ağır bir şamar olacak.

"Böl-Yönet,"

Ereğli Demir-Çelik'te haliyle Amerikan metodları uygulanmaktadır. Örneğin fabrikada bilinen iş ve işçilik deyimleri tamamen değiştirilmiştir. İşçilere, **personel** deniliyor. Kıyafetleri Amerikan polisine benzetilen bekçilere **muhafız** adı verilmiş. Bilinen ustabaşlarına **formen** v.s. isimler takılmış. (1) «Personel» (siz işçi anlayın) A-B diye ikiye bölünmüş. A-Personelini; ustabaşı, büro işçisi v.s. işçi nitelikli unsurlar oluşturuyor. Bunların toplam sayısı 1200. Geriye kalan 3 bin küsur işçi B-Personelini meydana getiriyor.

A — Personelinden bir kısmına, Amerikalı-İşbirlikçi patron, «işveren vekili» sıfatını vermiş. Böylece tümü işçi nitelikli unsurlar arasındaki yönde çelişki, zıt çelişki haline getirilmek isteniyor.

A — Personeli şimdiye kadar yapılan Toplu İş Sözleşmelerinde, işveren tarafından sözleşme kapsamı dışında tutulmuş. A — Personeli fabrikanın işletmeye açılışından bu yana, Amerikalı - İşbirlikçi işveren tarafından sistemli olarak diğer işçilerden tecrit edilmeğe çalışılıyor. Nitelik bakımından işçi olan bu unsurların, B — Personelini oluşturan proleter unsurlarla yakın ilişkiler kurmalarına çeşitli yollardan karşı çıkılıyor. Örneğin çok

Grevci işçiler fabrikaya doğru yürüyorlar.

haklı bir grevle noktalan son Toplu İş Sözleşmesi müzakereleri sırasında, işçinin ekonomik-demokratik mücadelesi yanında fiili olarak yer alan A damgalı bir işçinin görevine son verilmiş, diğerlerine de tehditler savruluyor.

Emperyalizmin sömürdüğü mazlum ülkelerde tezgâhladığı «böl-yönet», taktığının Ereğli Demir-Çelik'teki küçük bir uygulaması bu; ama darmadağın olmağa mahkûm bir uygulama!

İşçi bir bütündür

12 Mayıs'ta başlayan sözleşme müzakereleri sırasında Amerikalı - İşbirlikçi patron, sözleşme taslağında yer alan işçilerin birliği ilkesini hasıraltı etmek, sözleşme muhtevasının ağırlığını ekonomik alan içine kapatmak için bir takım kurnazlıklara başvurmuştur. Örneğin ücret zammı olarak gülünç rakamlar getirmiş, sosyal haklar musluğunu kısıtıkça kıstmıştır. Amerikalı-İşbirlikçi patron, sendikaların istediği 110 kuruşluk saat ücreti zammına, yemek dahil 40 kuruşla mukabele etmiştir. İşçiler bu emperyalist-işbirlikçi zokasını

yutmayınca, işveren bu defa, özellikle Hakem Kurulu'nda cereyan eden müzakereler sırasında yayınladığı bülten ve bildirilerle, sendikacı-İşçi çelişisini keskinleştirmeye yönelmiş; sendika taleplerinin bir kısmının işçileri ilgilendirmediğini ileri sürmüştür. Örneğin, işçilerin fabrika yönetimine katılmak gibi demokratik bir hakkını ele alarak, bunu tahrif yoluyla, sendikacıların Fabrika İdare Meclisine «5 bin lira aylıklı üyelik istedikleri» şekline sokmuştur. İşçilerin cevabı ise şudur: **İşçi bir bütündür; bu bütünü temsilen iki işçi fabrika yönetimine katılacaktır.**

İşçiler, işçilerin birliği ilkesi ile diğer haklarından Hakem Kurulu'nda da vazgeçmemişlerdir.

Bunun üzerine Amerikalı - İşbirlikçi patron, yıllardır işçi olmadığını iddia ettiği ve Toplu İş Sözleşmesi kapsamı dışında bıraktığı A — Personelinden, grev oylaması için imza toplamağa kalkışmıştır. Ağır baskı altında imza vermeğe zorlanan A - Personelinin bir kısmı, baskıya dayanamıyarak, imza vermiş; ancak, akabinde sendikaya başvurarak, «işverene verdiği imzanın hukuken geçerli olmadığı», nı belirten belgeler imzalamışlar; kendilerine baskı yapıldığını söylemişlerdir.

Emperyalist sömürü taktiklerinin gitgide çökmekte olduğunu gösteren bu olgu, sendika tarafından kamuoyuna şöyle duyurulmuştur:

«... Bazı arkadaşlardan, baskı yapılmak suretiyle grev oylaması için şerefleri kadar kıymetli imzalarının alındığını öğrenmiş bulunuyoruz. İmza veren bu arkadaşlarımız, imzalarının muteber olmaması için ikinci imzayı da sendikaya gelip vermektedirler. İlk imzalarının muteber olmadığını, icabederse ilgili makamlarca istenildiğinde verilmesini söylemektedirler.» (2)

Amerikalı - İşbirlikçi patron, işçinin tepkisine ve 275 sayılı kanunun 59. maddesinin açık hükmüne (3) rağmen, **böl-yönet** taktığının iflâsından doğan bir şaşkınlık içinde zorbalıkla imza toplamağa devam etmiştir. Bu arada işçinin haberleşme özgürlüğü kısıtlanmıştır; işveren, yayınladığı bülten ve bildiriler-

— «Bayırlardan
inmeliyiz
düzlere...» —

Grev
gözcüleri

A personelinden YALÇIN GÜRBÜZ konuşuyor..

le terör havasını sürdürmüştür.

Sendika bunun üzerine sert bir bildiri yayınlayarak mahalli idarecileri uyarmış; işverenin baskısı devam ettiği takdirde misilleme yapacağını açıklamıştır.

Türkiye'nin «demokrasi, çığırtkanlarında ise ses-seda yoktur. Örneğin, Ereğli TİP İlçe Başkanı Çetin Gözaçtı, Mehmet Ali Aybar'a bir telgraf çekerek, işçiye yapılan ağır baskıyı kamuoyuna duyurmasını istemiştir. Demokratik eylemler karşısında, «Faşizm gelir, çığırtkanlarıyla karşı-güçlerin kucağına sığınan Bay Aybar, doğal olarak, «Türkiye'de demokrasi vardır, yutturmacasının suskunluğu içine girmiştir. İşçiler ve parti üyeleri, gazetelerde Bay Aybar'ın ağzından haklarına yapılan tasallutun dile getirilmesini beklerken, Bay Aybar, müze soyguncusu Alman'ı savunmayı yeğlemiştir. İnanılır pişkinlik değildir bu!

Millici güçler omuz omuza

Amerikalı-İşbirlikçi patronun ağır baskısı ve provakasyonları, işçileri yıldırnamamıştır. İşçilerin birliği ilkesi için sonuna kadar dayanacaklarını belirten işçiler, evvelce saptadıkları ekonomik-demokratik haklarını alıncaya kadar mücadele edeceklerine ant içmişlerdir.

Emperyalist sömürünün şahdamarına yönelen işçilerin mücadelesi, özellikle grev uygulamasına geçildiği 11 Ağustos gününden itibaren ilçedeki millici unsurlar tarafından fiilen desteklenmeğe başlanmıştır. Örneğin, devrimci Üniversite öğrencileri bütün imkânlarını işçi mücadelesinin içine kanallı etmişlerdir. Şehirdeki tefeci-bezirgân unsurlar hariç, köylüsü, memuru, öğretmeni, zanaat-kârı, aydın v.b. grevci işçilerin arasına karışıp, kendilerini fiilen desteklediklerini söylemişlerdir. Şehirdeki berberler, dükkânlarının camlarına pankartlar asarak, grevci işçileri grev süresince ücretsiz traş edeceklerini duyurmuşlardır.

Bu arada, işbirlikçi iktidarın, son Demir-Döküm mücadelesinde, ordu ile oyunu da Ereğli'de suya düşmüştür. Şehrin stratejik mevkillerine yerleştirilen askerî birliklere grevci işçiler sevgi tezahüratı yapmışlar; «İşçi-ordu omuz omuza», sloganını tekrarlamışlardır.

Zonguldak'tan gönderilen Toplum Polisi, şehre girmeğe cesaret edememiştir.

Demir-Döküm'ün yiğit işçilerinin direnişinde olduğu gibi, herhangi bir olay ihtimali karşısında dayanışma sağlamak amacıyla işçi aileleri de grev kapılarının önünde, civardaki sirtların üzerinde sabah-akşam beklemekte-dirler.

İşbirlikçi iktidara selâm greve devam!

Amerikan emperyalistlerinin ve işbirlikçi iktidarının bütün engelleme çabalarına rağmen, ERDEMİR (Ereğli Demir Çelik) işçileri direnmelerini sürdürüyorlar.

Emperyalist Amerikan sermayesine ve işbirlikçi patrona karşı direnişe geçen ERDEMİR işçileri, bütün millici güçler tarafından desteklenmektedir.

Her gün ülkenin çeşitli bölgelerinden gelen yüzlerce telgrafta: ERDEMİR işçisinin haklı davası için, bütün imkânlarıyla yardıma hazır olduklarını ve kasalarında ki son kuruşa kadar, vereceklerini bildiriyorlar.

Ereğli'li berberler grev süresince işçileri ücretsiz olarak traş edeceklerini ilân ettiler.

Fırıncılar, grevdeki işçilere ve ailelerine grev süresince ücretsiz ekmek vereceklerini açıklıyor.

ERDEMİR İŞÇİSİ GÜÇLÜDÜR

Grevin başlaması, işbirlikçi patronu tam bir yenilgiye götürdü. Hem sadece buradaki değil... İstanbul'daki işbirlikçiler de telâş içinde... Vehbi Koç alelacele Ereğli'ye geldi. Keban Barajı inşaatını yürüten mütahit geldi. Montajcılar geldiler. İşçilerin kararlılığı ve birliği karşısında kışlarına baka baka uzaklaştılar Ereğli'den...

Bütün giriş kapıları dört-başlı marmur bir bayram yeri oldu... Davullar, zurnalar çalıyor. Horonlar tepiliyor... Bütün işçi aileleri işçilerin yanında...

Grev gözcülüğü yapan bir kadın işçi içeri girmek isteyen işbirlikçi patronu arabasını durdurup, arama-tarama yapıyor. «Ne oluyoruz» gibilerinden aptal aptal sağa sola bakıyor, işbirlikçi patron. Yenilginin ağırlığı altında iyice çökmüş... İyice ezilmiş...

İşçiler kendi aralarındaki kırgınlığı,

Özel olarak Ereğli'ye gönderdiğimiz
HALİS ÖZKAN yazıyor

kişisel çekişmeleri, parti ve sendikal uyusmazlıkları bir kalemde silip atmış... Hepsi kenetlenmiş birbirlerine... Omuz omuza mücadele veriyor.

İŞBİRLİKÇİ İKTİDAR GREVİ ERTELİYOR

Sabahleyin işbirlikçi iktidarın Grevi ertelediği haberi geldi. Ve toplantılar yapıldı bu karar üzerine... Konuşmacıların hepsi grevin süreceğini bildiren konuşmalar yaptılar. İktidarın Amerikalı patronu ve tüccarları kayırması bütün işçilerce lanetlendi. «Biz haklıyız. Hükümet işbirlikçi patronlardan yana çıkmıştır. Onlar bu hareketleriyle işçinin haklı direnişinin karşısında yer almışlardır. Danıştay'a müracaat ettik. Haklı olan bizden yana karar verileceğine ve grevin süreceğine inanıyoruz.

NE OLACAK BUNUN SONU?

Evet, ne olacak bunun sonu?... Finans kapitalin uşaklığını yapanlar daha ne kadar sürdürebilecekler hegemonyalarını...

Bunun sonunun ne olacağını emperyalist Amerika biliyor.

İşbirlikçi iktidarı biliyor...

İşbirlikçi patron biliyor...

Ve bunun sonunun nasıl biteceğini YİĞİT ERDEMİR işçileri de biliyor. Ve sonunun ne olacağını müjdeliyor, bir işçi arkadaş.

«Biz güçlüyüz... Gücümüzü birliğimizden ve tarihimizden alıyoruz... Düşmanlarımızın kofluğunu da biliyoruz... Hem iki günde öğrendik... Kuyruğu yolunmuş ördeğe döndüler... Sıra bir gün SAM AM-CA'larına da gelecek... Ve biz onları da yeneceğiz...»

Oportünist tahliller çürüyor

Demir-Döküm direnişinde de açık-seçik ortaya çıktığı gibi, oportünist tahliller pratikte çürümektedir. İşçinin demokratik haklarına yönelen mücadelesine anti-kapitalist kılıf geçirmeğe çalışan oportünizmin gerçek yüzü bu defa da Ereğli grevinde, Bay Aybar'ın pasifist tutumuyla somutlaşmıştır.

Ereğli'de, işçinin, ekonomik - demokratik haklarını alma mücadele cephesinde bütün millici unsurların güçbirliğine girişmeleri gerçeği, yine oportünizmin iskeletini ortaya çıkaran bir başka olgudur.

Bu satırların yazıldığı gün (13 Ağustos) Demir-Çelik grevinin devam ettiği Ereğli'de, güçler ittifakı şöyledir: Bir yanda, Amerikalı-İşbirlikçi patron ve tefeci-bezirgânlar, öte yanda işçi önde olmak suretiyle bütün millici unsurlar. Proleter devrimcilerin, Türkiye'nin şartlarını sosyalizmin biliminin ışığında tahlil ederek ortaya attıkları temel şiarın bir bölgedeki somut görünümüdür bu.

Ereğli Demir-Çelik işçisini destekliyelim!

Ereğli Demir - Çelik işçisi-demokratik mücadele doğrultusunda, objektif olarak,

emperyalist sömürü ve taktiklerine karşı direnmektedir. İşçilerin, işçilerin birliği şiarı. ABD emperyalizmin şahdamarına yönelmiş millici bir yumruktur! Demir-Çelik işçisi verdiği mücadeleden bir bir bütün olarak çıktığı takdirde, (ki çıkacaktır) bu, ABD emperyalizmine ve işbirlikçilerine karşı amansız bir mücadele vermekte olan bütün proleter devrimcilerin ve geniş olarak bütün millici güçlerin bir başarısı olacaktır.

Proleter devrimcileri Demir-Çelik işçisini bütün imkânlarıyla desteklemelidirler. Proleter devrimcileri Demir-Döküm işçilerini ve tüm demokratik haklarına yönelmiş güçlerin eylemlerini hareket içinde desteklemelidirler.

Bütün millî sınıf ve tabakaların, tam bağımsız gerçekten demokratik Türkiye parolası etrafında toplanıp eylem içine girmesi işte temel şiarımız!

(1) Geniş Bilgi İçin Bkz: Ereğli'de Finans Kapital'e karşı Güçbirliği, TÜRK SOLU, Sayı: 78

(2) Metal-İş Sendikasının 10 Ağustos 1969 tarihli bildirisi.

(3) 275 sayılı kanunun 59. maddesi şöyledir: «22. madde uyarınca tertiplenen bir grev oylamasının sonucuna tesir etmek maksadıyla hile veya tehdit veya cebir kullananlar bir aydan bir yıla kadar hapis cezasına mahkûm edilirler.»

Lenin'e göre,
bir ülkede «proletarya ihtilali»nin olabilmesi için
objektif ve sübjektif şartların
(ülkenin iktisadi düzeni ile proletaryanın bilinç
ve örgütlenme düzeyi)
ihtilâl için uygun olması gerekmektedir.

1. Demokratik Devrimde, iktidarın hemen ele geçirilmesini
ve proletarya diktatoryasının kurulmasını önerenlere
Lenin'in cevabı açıktır.

Revizyonizmin k

Mahir

«LENİN'in DÜŞÜNCESİNİ ANLAMA ÇABASI GELİŞTİRİLİRSE, BUNDAN SEVİNÇ DUYARIM.»

Kenan SOMER

I

Geçen sayıdaki yazımızda, Lenin'in «Devlet ve İhtilâl» eserini Emek Dergisinde tanıtan Somer'in, Marksistler için tekelci kapitalist dönemde evrensel geçerliliğe sahip olan «Leninist Devrim Teori» sini nasıl tahrif ettiğini ve bu işlemi de nasıl bir yöntemle yaptığını açıkladık. Bu yazımızda ise, Lenin'in «iki devrim arası taktik ve şiarlarının ve de Mao Tse Tung'un «Yeni Demokrasi» eserinin aynı yöntemle Somer tarafından nasıl tahrif edildiğini ortaya koyacağız.

«Lenin, Devlet ve İhtilâl» hangi tarihi konjonktür içinde yazdı? Günün başlıca stratejik ve taktik meseleleri neydi? Kitabın önemli ancak bu çerçevede doğru olarak değerlendirilebilir. Kitapta genel bir geçerlilik taşıyan doğruların yaratıcı bir biçimde kavranabilme olanağını, ancak böyle bir değerlendirme sağlayabilir.» (Emek sayı 5 sy. 14) diyen Kenan Somer, Şubat ve Ekim devrimleri arasında sürenin kısa bir tahlil ve yorumunu yapmaktadır.

Kenan Somer'in yukardaki sözlerine bir itirazımız yoktur. Çünkü söylenenler, genel plânda bütün sosyalistlerin kabul ettiği gerçeklerdir.

Bizim itirazımız, Kenan Somer'in bu giriş önerisine değil, bu öneriden sonra yapılan iki devrimarası Leninist taktik ve şiarların Somer'vari yorumlanmasındadır. Bay Somer'in bu yorumu öyle başarılı ki (!), öyle başarıya ulaşıyor ki, bu yorumu okuduktan sonra, Leninizmin ruhuna, «amin» demek zorunluluğunu duyuyor insan. Öyle bir yorum ki, yorumun temelinde revizyonizm çöreklenmiş sırtıyor. İşte bizim itirazımız, sol gösterip te, sağ yurumunu havaya kaldıran revizyonizmin tahrifatıdır.

Bay Somer'in Leninizmin iki devrim arası taktik ve şiarlarına ilişkin tahrifatına geçmeden önce, şunu belirtmek gerekiyor. Gerçekten «Devlet ve İhtilâl» kitabındaki «devlet» ve «ihtilâl» teorilerinin sağlıklı olarak kavranabilmesi için mutlaka 1917 iki devrimarası konjonktürünün açıklanması zorunludur. Zorunludur, ama tekbaşına yeterli değildir. Sağlıklı olarak kavranmasının sadece bir koşuludur. Yalnızca bu dönemin yorumlanmasıyla yetinirsek hiç bir şeyi açıklaamış oluruz, Lenin'in «ihtilâl ve devlet» teorilerinin gerçek yürüncesine oturtulmasında.

Emekçi yazar, iki devrimarası olaylarını betimledikten sonra, «İşte devlet ve ihtilâl, Razliv kıyısındaki kulübe de, Ağustos - Eylül 1917 de, bu ortam içinde yazıldı.» diyerek kanımızca tahrifatını daha tutarlı yapabilmek amacıyla okuyucuyu dar bir kalıba, dar bir bakış açısına sokmaya çalışmaktadır.

Oysa, bilindiği gibi bu eser yalnız 1917 2.

demokratik devrimle sosyalist devrim arasındaki sürenin bir ürünü değildir. Bu eseri Lenin, 1905 demokratik devriminde ve ondan sonraki yıllarda, özellikle 1. emperyalist savaşta Marksizme açıkça ihanet eden «Sosyal şövenler» diye nitelendirdiği oportünistlerin ihanetlerini, bu yıllar boyunca gözlemliyerek, irdeliyerek, Marks ve Engels'in «Devlet» ve «İhtilâl» e ilişkin teorilerini tekrar tekrar okuyarak, ünlü mavi kaplı defterine gerekli dökümantasyonları toplayarak yazmıştır. (Özellikle 1916 daki Kautsky'nin, Marksist devlet anlayışına ve «proletarya diktatorya» sına ilişkin inkârları, Lenin'in bu eseri yazmasına ilişkin düşüncesinde çok etkili olmuştur.)

Kısaca özetlersek, bu eserdeki Marksist tezler, Leninizmin oluştuğu kısa sayılmayacak bir devrenin sonucu, Marx ve Engels'in önerilerinin derinleştirilmesinin ortaya çıkardığı tezlerdir. Ve kitabın birinci baskıya ön-sözündeki «Bu kitap 1917 Ağustos ve Eylülünde yazılmıştır.» sözünü bu açıdan anlamak gerekir. Sözün anlamı açıktır. Kerensky polisi tarafından arandığı için kaçmış olduğu Razliv kıyılarında, o zamana kadar ki toplamış olduğu dökümantasyonlarını derleyerek kaleme almıştır Lenin. Bu nedenle bu kitap, yalnızca iki devrim arası konjonktürüne dayandırılırsa, yanlış bir değerlendirme yapılmış olur. Ki, bunu söyleyen Bay Somer, garip bir açmazda kendi kendisini sokarak, bu kitap 1917 ekim döneminden sonra yayınlandığı için «devrim üzerinde etkili olmamıştır, demektir. Geçen sayıdaki yazımızda açıkladığımız gibi bu sözler, Lenin'in 1917 ekim devrimine doğrudan bir etkisi olmamıştır anlamına gelir ki, bu nefis (!) değerlendirmeye bizim söyleyecek bir sözümüz yoktur.

Bay Somer'in yorumuna geçmeden önce, 1917 den oldukça gerilere giderek, Lenin'in, Leninizm'in özünü teşkil eden «örgütlenme» ye ilişkin görüşlerini ve bolşevik örgütlenmesini, konumuzdan uzaklaşmadan kısaca anlatmakta yarar görmekteyiz. Çünkü, Leninizm Devrim Teori'si, «örgütlenme ilkesi» belirtirmeden kolay kolay anlaşılabilir.

1917 iki devrim arası, Leninizmin taktik ve şiarları ve de Somer'in tahrifatı, kanımızca ancak böyle bir ön açıklamayla berraklığa kavuşabilir.

II

Lenin, tekelci kapitalist dönemin, tekel öncesi döneminden farklılıklarını, değişik olan özelliklerini teşhis ederek, bu dönemin gelişmelerinin çözümlenmesi için gerekli teori ve taktikleri, Marx ve Engels düşünüşünü derinleştirerek formüle etmiştir.

Lenin'in, tekelci kapitalist dönemin gelişmelerinin, sosyalizme dönüşünü sağlayan çözümlenmesine ilişkin önerdiği teori, strateji ve taktikler, Marx'ı mekanik yorumlayan ortodoks Marksizme karşı kıyasıya verdiği teorik mücadelesiyle birlikte siyasi pratiği içinde gelişmişlerdir. Bu nedenle Leninizmi, Mark

sizmin evrensel tezleri olan «Devlet» ve «İhtilâl» teorilerini bu anlayış içinde ele almak gerekir. Marx'ın «Son analizde ekonomi siyaseti belirler», görüşünü yanlış yorumlayarak, Marksizmi evrimciliğe indirgiyen, Marksist dialektiğin devrimci ruhunu, nane ruhu haline getiren literatürde «ekonomizm», «ortodoks Marksçılık», «kaderci marksistler» v.b adlarıyla anılan oportünizme karşı, Lenin'in verdiği amansız mücadele, Leninizmin teori, strateji ve taktiklerinin tümünde yansır.

Marksizmi, pasif bir kaderciliğe «evrimciliğe» dönüştüren, «Rusya gibi az gelişmiş kapitalizmin varolduğu bir ülke de proletarya devrimi olanaksızdır, bu nedenle kapitalizmin gelişmesini ve sosyalist devrim için gerekli şartları yaratmasını beklemek zorundadır» diyen «objektivizm»e karşı Leninizmin tavrını açıklamadan, ne «Marksist -Leninist sürekli devrim teorisi» si, nede «devlet ve ihtilâl» teorileri açıklanabilir.

Leninist örgütlenme, objektivizm'e, «trade-unioncu kendiliğinden gelmeciliğe» karşı, emperyalist dönem çelişkilerinin doğru analizinin oluşturduğu bir tepkidir.

Özellikle, «Bir adım ileri, iki adım geri», «Ne yapmalı», eserlerinde Leninist örgütlenme kesin bir ifadeyle Lenin tarafından açıklanmaktadır. Bilindiği gibi amaca varmak için takip edilmesi gereken yola göre örgütlenme şeması çizilir. Diğer deyişle örgütlenme, genel bir hareket plânının statik bir ifadesidir.

Trade-Unioncu = kendiliğinden gelmeciliğin, küçük burjuva reformizmine varacağını, sosyal demokrasinin (Marksizm-Leninizmin) öncülüğünü kabul etmeyen bir hareketin, kaçınılmaz olarak küçük burjuva hareketi olarak kalacağını ve işçi sınıfının, spontane bilinciyle en fazla sendikacılık bilincine sahip olabileceğini, bu nedenlerden dolayı proletaryaya ancak dışardan bilinç verilebileceğini söylemektedir, Lenin. Proletaryaya dışardan bilinç ise, kendi kendini atamış, mesleği devrimcilik olan, az sayıda partizandan oluşan, öncü teoriyi eylem kılavuzu kabul etmiş, demokratik merkezîyetçi bir ihtilâl partisi tarafından verilebilirdi.

Ancak böyle bir parti aracılığıyla, siyasi bilince sahip olma imkânını bulabilecek olan «proletarya ordusu» tekelci dönemin çok güçlenmiş olan bürokrasisi ve militarizmini alaşağı edebilirdi.

Marx'ı mekanik yorumlayan dolayısıyla tekelci kapitalist dönemin gelişmelerini yanlış analiz eden Ortodoks Marksizminin, tahlildeki yanlışlıkları örgütlenmeye ilişkin görüşlerinde de yansıyor doğa olarak.

Ortodoks Marksizm'i yerel, «adem-i mekeziyetçi», aşağıdan yukarı doğru örgütlenmiş, geniş tutulmuş, non-partizan, legalitesi ağır basan işçi örgütleri fikrini savunuyordu. Sonradan bu görüş «Sovyetler»i meydana çıkaracaktır. (Özellikle Ortodoks marksist, menşevik örgütlenmesinin teorisini Axelrod bu örgütlenme şemasını şiddetle savunuyordu, Lenin'e karşı)

«Oportünist Sosyal Demokrasinin örgütlenme prensipleri aşağıdan yukarıya doğru

eskin kokusu (2)

Çayan

örgütlenme usulünü izler ve bu yüzden mümkün olduğu kadar (aşırı bir şevkle) anarşizm noktasına varan özerkliği ve demokrasiyi yeğ tutar.

Devrimci Sosyal Demokrasinin örgütlenme prensipleri ise, yukardan aşağıya doğru örgütlenme usulünü izler, bu yüzden de parçalarla ilişki de, merkezin gücünün ve haklarının genişletilmesinden yanadır.» (Bir adım ileri, iki adım geri sy 252 233. Lenin, Sol yayınları)

Leninist örgütlenme, Leninist devrim teorisinin nasıl anlaşılması gerektiğine açıklık getirmektedir.

«Silâh kullanmasını öğrenmeye çalışmayan, silâh sahibi olmaya çaba göstermeyen baskı altında bir sınıf köle muamelesi görmeyi hak etmiş demektir.» demektir Lenin.

Leninizm için önemli olan tek şey Devrimin esenliğidir. Yalnız Devrimin esenliği en yüce yasadır ve sorundur. Barışçı veya savaşçı yollardan sosyalizme geçiş Leninizm'in sorunu değildir.

Lenin'e göre, bir ülkede «proletarya ihtilâlinin» olabilmesi için objektif ve subjektif şartların (ülkenin iktisadi düzeyi ile proletaryanın bilinç ve örgütlenme düzeyi) ihtilâl için uygun olması gerekmektedir. I. Demokratik devrimde, hemen iktidarın ele geçirilmesini ve proletarya diktatöryasının kurulmasını önerenlere Lenin'in cevabı açıktır; «Rusya'nın ulaşmış olduğu iktisadi gelişme (objektif şartlar) ve geniş proletarya yığınlarının ulaşmış oldukları bilinç ve örgütlenme derecesi (objektif şartlarla kopmaz bağları olan subjektif şartlar) işçi sınıfının şu anda ve tam olarak kurtuluşunu imkânsız kılmaktadır. (...) ... işçilerin kurtuluşu, işçilerin kendilerinin eseri olacaktır; yığınların bilinci ve örgütlenmesi olmadan, yığınları hazırlamadan ve eğitmeden, bir sosyalist devrim söz konusu olamaz.» (İki taktik, sy 20-21 Lenin, Sol Yayınları)

Lenin'in örgütlenme, devrim gibi Leninizmin temellerini meydana getiren düşünceleri, Ortodoks Marksizmi tarafından hiç anlaşılmıyor ve Lenin Marksizm'den sapmış bir sapık diktatörlüğe özenen bir küçük burjuva devrimcisi, Blanquist gibi suçlamalara hedef oluyordu.

1917 Şubat Devrim'inden sonra, «Bolşevik» saflara geçerek Leninizmi benimseyen Trotsky (Trotsky'nin devrimci dönemi); «Tabiatıyla, AYAKLANMA İÇİN EN UYGUN SARTLAR KUVVET İLİŞKİLERİNDE BİZİM LEHİMİZE MAKSİMUM DÖNÜŞ OLDUĞU ZAMAN VAR OLUR. Burada, pektabii, bilinç alanına, yani politik üst yapı alanına giren kuvvet ilişkilerinden söz ediyoruz; tüm devrim devresi boyunca, aşağı yukarı değişmeden kalacağını varsayabileceğimiz ekonomik temellerden değil. Tek bir ekonomik temele ve toplum içinde bir tek sınıf ayrımına dayanan kuvvet ilişkileri proletar kitlelerin hayallerini yıkarak politik tecrübelerinin artması, ara sınıf ve gurupların devlet gücüne itimatlarının yıkılması ve en sonunda devlet gücünün kendi kendine olan itimatını kay-

betmesi oranında değişime uğrar. Devrim sırasında bütün bu süreçler, yıldırım hızıyla yer alır, TAKTİK KULLANMA SANATI, SARTLAR BİRARAYA TOPLANDIĞI ZAMAN, BİZİM EN UYGUN ANI YAKALIYABİLMEYİZ DEMEKTİR.» (2) diyerek, Leninizmde amacın ne olduğunu, neyin hayati öneme sahip olduğunu tartışma götürmez bir biçimde açıklamaktadır.

Böyle bir ön açıklamadan sonra tekrar dönelim Bay Somer'in iki devrim arası yorumuna. Ve Lenin'in önerdiği taktik ve şiarları nasıl ana ereğinden saptırarak tahrif ettiğini sergileyelim.

III

10 Nisan tezinden bir tanesi olan «Bütün iktidar Sovyetlere», tezini Bay Somer, şöyle yorumlamaktadır. (...) «Geçici hükümetin halk tarafından silâhlı bir ayaklanmayla devrilmesine bir çağrı teşkil etmiyordu. Çünkü geçici hükümeti zorla devirmeye kalkışmak, onunla mutabık bulunan ve onu destekleyen Sovyetlere karşı da ayaklanma anlamına gelirdi. Oysa ki Lenin'e göre, Şubat devriminden sonra, bütün iktidarın barışçı yoldan Sovyetlere geçmesi için «İstisnai» bir imkân belirmişti. (...) Ama durum değişebilir ve parti iktidarı silâhla almak zorunluğu karşısında da kalabilirdi. Bütün barışçı imkânlardan yararlanmakta ısrar eden Lenin, burjuva diktatöryasını silâhlı ayaklanmayla yıkmaya da gözden uzak tutmuyor...» (Emek sayı 5 sy. 15)

Gerçekten de «Bütün iktidar Sovyetlere» şiarı, Geçici hükümete karşı silâhlı bir ayaklanmaya çağrıyı içermiyordu, 1917 nisanında. Ancak bundan sonraki, Bay Somer'in sözlerine dikkat edelim.

İfade açık; Somer'e göre, barışçı yoldan geçiş için istisnai bir imkân var olduğu için, Lenin sonuna kadar barışçı yoldan sosyalizme geçiste direnmiş fakat en sonunda başka care kalmadığı için zora başvurmuştur.

İkinci bölümdeki ön açıklamadan anlaşılacağı gibi böyle bir yorum, Leninizmin esp risine aykırıdır. Dolayısıyla böyle bir açıklama bizzat Lenin'in düşüncelerine ters düşmektedir. Hatırlanacağı gibi geçen sayıdaki yazımızda, «Kenan Somer Marksizmin ana eserlerini değil, kendi oportünist düşüncelerini, Marks ve Lenin'in eserleriyle sergilemeye çalışmaktadır.» diyerek Bay Somer'i, «bilimsel namus», a sahip olmamakla suçlamıştık. Açık ki, bay Somer'in bu yorumu, suçlamamızın açık ve kesin bir kanıtıdır.

Ayrıca bu yorum, Lenin'i Dühring'in düzeyine indirgemektedir. Öyle ya, Dühring de sonuna kadar «barışçı yolda» ısrar etmenin gerektiğini, ancak çok gerekli olduğu zaman «zor», a başvurulabileceğini söylemiyor mu? Böyle bir yorumdan sonra Lenin'in, küçük burjuva ideoloğu Dühring'den ne farkı kalıyor?

Bilimsel objektifliğe sahip bir kişi, Somer'

Ancak biz bay Somer'in revizyonizmini eleştirirken, Onun revizyonist oluşunu değil de, Lenin'in, Mao'nun eserlerini tahrif ederek, revizyonizmini bu eserlerle sergilemeye çalışmasını eleştiriyoruz. Revizyonistler, hep bu tahrif yöntemini kullanırlar.

Bir yandan

Marksizmin ana metinlerini tahrif ederek,

Diğer yandan da,

Revizyonizmi tescil edilmiş ünlü revizyonistleri suçlayarak aynı revizyonist düşüncüyü savunurlar..

in yaptığı gibi değil de, tanıtmaya çalıştığı bir eseri, bizzat o eserin sahibinin düşüncesi-nin ışığı altında yorumlamaya çalışır.

1917 iki devrim arası Lenin'in öngördüğü şiar ve taktiklere açıklık getirmek dolayısıyla «açık olan», «Somer tahrifatı» nı okuyucunun gözünde daha da somutlaştırmak için, bu dönemi kısaca özetliyeyim. (Meseleyi çok açık bir biçimde ortaya koymak için, bu dönemin sadece konumuzla çok yakın ilişkisi olan şiar, taktik ve olaylarına değineceğiz.)

3 Nisan'da Petrograd'a gelen Lenin'e göre, sosyalist devrim için Rusya'nın objektif şartları hazırды. Fakat subjektif şartlar hazır değildi, çünkü işçi, köylü ve askerlerin örgütlendikleri sovyetlerde, menşevik ve ihtilâlcı sosyalistler hakimdi.

Yığınların gözünde sovyetlerin manevi otoritesi, Bolşevik Partisi'nin manevi otoritesinden daha üstündü. Bu nedenle emekçi yığınların karar organı olan sovyetlerin dışın-da girilecek bir ayaklanmanın «Sol macera», dan başka bir şey olmayacağını düşünen Lenin için sosyalist ihtilâl ancak sovyetlerin meşruluğu içinde söz konusuydu. Yani sosyalist devrim için subjektif şartların olgunlaşması sovyetlerde çoğunluğu sağlamak anlamına geliyordu.

Lenin, bu şiarla birlikte ilımlı sosyalistlerin (menşevik ve ihtilâlcı sosyalistler) gerçek renginin yığınlar tarafından görüleceğini, böylece sovyetlerde çoğunluğun sağlanacağını düşünüyordu. Çünkü sovyetlerde çoğunluğa sahip olan menşeviklerin, teorileri gereği, bu şiarı kabul edip, ikili yönetime son vererek iktidarı omuzlamaları imkânsızdı. Çünkü Menşevik teorisine göre; iki tip devrim vardır, burjuvazinin yapacağı burjuva devrimi, proletaryanın yapacağı sosyalist devrim; Rusya'nın içinde bulunduğu şartlar, proletarya devrimine uygun olmadığına göre iktidar burjuvaziye ait olmalıdır. (1905) I. Demokratik Devrim'e zorla giren ve durumu omuzlarına yüklenmiş bir ağırlık gibi kabullenen menşevikler, I. Demokratik Devrimden sonra bu devrimin bozgunla sonuçlanmasını hep işçi sınıfının çok fazla ileriye gitmesine, kendi taleplerini zorla burjuvaziye kabul ettirmeye kalarak, burjuvaziyi ürkütüp, kaçırdıklarına bağlamışlardı. 1917 Şubat Devrim'inden sonra tekrar aynı hatayı işlemekte kararlı olan menşevikler elbette bu şiarı benimsemiyeceklerdi.

Ve bu düşüncenin doğal sonucu olarak menşevikler, ihtilâlcı sosyalistlerle birlikte mayıs ayında, burjuva yönetime, geçici hükümete katıldılar.

Bu aylarda, bolşevik şiar ve taktikleri ise, subjektivizmi hazırlamak için günün şartlarına göre çeşitli biçimler alıyordu. Slogan ve öneriler hep menşevik işçileri, ihtilâlcı sosyalistlerin peşinden giden köylüleri hedef alıyordu. İlımlı sosyalistlerin ihanetlerinin, emekçi yığınlar tarafından anlaşılabilmesi için bıkmadan hergün çeşitli ajitasyonlar ve girişimler yapılmaktaydı.

Bolşevikler tarafından bu evrede iki ana slogan işleniyordu; «Bütün iktidar sovyetle-

re. „Kahrolsun on bakan, (Kahrolsun geçici hükümet, değil, kahrolsun on kadet, şiarı işleniyordu. Çünkü burjuva hükümette sovyetlerde çoğunluğa sahip olan ılımlı sosyalistler de yer almakta.)

Başlangıçta oldukça azınlıkta olan bolşevikler, emekçi yığınların özlemini dile getiren bu sloganları sürekli olarak işlemeleriyle ve bu sloganlara uygun taktikler tatbik etmeleriyle giderek gelişmeye ve güçlenmeye başladılar. Emekçi kitleler ılımlı sosyalistlerden umduklarını bulamayanca, yavaş yavaş „bolşevik, saflara geçmeye başlıyorlar.

Ancak, ülkedeki güçler dengesine bakan Lenin'e göre daha **VURMA ZAMANI** gelmemiştir. Parti içinde bu gelişime bakarak derhal harekete geçilmesini öneren „Sol bolşeviklere, Lenin bir yandan itidal ve beklemeyi öğütürken, diğer yandanda „... kafasında su soruları taartmaktaydı; **ZAMAN GELMİŞ MİDİR?** Kitlelerin ruh haleti Sovyet üs yapısını aşmış mıdır? Sovyetlerin meşruluğu ile gözlerimiz bağlanarak kitlelerin havasının gerisinde kalmak ve onlardan kopmak tehlikesi ile karşı karşıya mıyız? (3)

Bu haftalar boyunca Lenin'in kafasında hep, „acaba zaman geldimi?, „şartlar olgunlaştı mı?, soruları yer alıyordu.

Ve Ağustos ayı geldi.

Devrimden bu yana beş ay geçmişti. Bütün olumlu gelişimlere, emekçi yığınların hergün kitleler halinde bolşevik saflara katılmalarına rağmen, sovyetlerin üst kademelerinde bir değişiklik olmamıştı. Burjuvazi saflarına geçmiş olan menşevik ve ihtilâlcı sosyalistler halâ sovyetlerdeki yukarı kademeleri ellerinde tutuyorlardı. Bu şartları değerlendiren ve ihtilâl için subjektif şartların olgunlaştığını düşünen Lenin, „Sovyetin meşruluğu ile gözlerimiz bağlanarak kitlelerin havasının gerisinde kalıyor ve onlardan kopuyoruz,“ diyerek, harekât komutunu veriyordu; „Köylülerle ittifak kuran proletarya'nın iktidara geçmesi,“ Bu şiarı atarken de Lenin, sovyetleri keskinleşmeye karşıya itmiyordu; sovyetler yeni ihtilâl de ortaya çıkabilirler ve çıkmalıdırlar. Fakat bugünkü sovyetler değil, bunlar burjuvazi ile uzlaşma organlarıdır. İktidarı proletaryanın kendisi ele almalıdır... (4)

Ağustosun yirmi altısında, başlangıçta Kerensky'ninde desteğini almış olan General Kornilov, Kerensky'i de hedef alan bir „karşı-devrim, teşebbüsünde bulundu. Kronstadt Bahriyelileri, işçi ve köylülerin aktif karşı koymalarıyla bu karşı devrim teşebbüsü bastırıldı.

Kornilov olayı sırasındaki bolşevik tavrını açıklamakta özellikle yarar görmekteyiz. Çünkü Kornilov'a karşı bolşevik taktiği, kendisini Marksist zanneden küçük burjuva mezhepçilerinin bir türlü anlayamadıkları „taktik esnekliği, nefis bir örneğidir. Kornilov'a karşı bolşevikler, kendilerine en sert metotları uygulayan ve Lenin'i „Alman Casusu,“ diyerek tutuklamaya çalışan Kerensky hükümetiyle bile güçbirliğine gitmişlerdir.

„Kronstadt Bahriyelileri, hapiste bulunan Troçki'yi ziyaret ederek Kornilov'la birlikte, Kerensky'ninde „Çaresine bakmak,“ gereklik gerekmediğini sorduklarında Troçki düşmanlarını birer birer tepelemenin daha doğru olacağını söylemişti onlara. (5)

Ve Kornilov hareketi bir dönüm noktası oldu. Burjuvazi olmaksızın iktidarı devralmıyacaklarını çok iyi bildiği ılımlı sosyalistlere Lenin, onları, artık sabırları kalmayan sovyetlerdeki emekçi yığınların gözünden iyice

düşürmek için, Kornilov'la işbirliği yapmış olan kadetlerinde yer aldığı burjuvazi iktidarını derhal terkederek, hükümeti tek başlarına kurmaları teklifinde bulunuyordu. ılımlı sosyalistlerin cevabı, Lenin'in düşündüğü gibi olumsuzdu.

„İsteğin menşevikler ve sosyal devriller tarafından kabul edilmemesi, sözü geçen partileri, emekçi sınıfların gözünde talaflı edilmez şekilde küçük düşürmüştür. (6)

ılımlı sosyalistlerin ihanetlerini somut olarak görebilen yığınlar bolşevik saflara geçtiler. Ve böylece bolşevikler ilk defa olarak sovyetlerde çoğunluğa hem de ezici bir çoğunluğa sahip oluyorlardı.

Tekrar, Bütün iktidar Sovyetlere, şiarı ana şiar oldu.

Artık ihtilâl için bütün şartlar hazır, (Subjektivizm olmuştu) „Tarih, enternasyonal proletarya ve Rus işçi sınıfı önünde, bütün geleceği, silâhlı ayaklanma kozuna bağlayarak tehlikeye atmaya hakkımız yok,“ diyerek, kurucu mecliste mutlaka çoğunluğa sahip olunacağını dolayısıyla barışçı bir yoldan sosyalizme geçilebileceğini savunan Kameniev, ve Zinoviev'e karşı Lenin'in tarihi cevabı; „Kriz olgunlaşmıştır... Rus devriminin dünya proletarya devriminin geleceği söz konusudur. Beklemek bir cinayettir... Gündem de **AYAKLANMA** yazılıdır. Her gecikme ölüm demektir. (Leninski Sbornik 9. 239. 290. 293. CXXI) (7)

Ve „barışçı yoldan geçişi, savunan Kameniev ve Zinoviev'in 2 oyuna karşılık on oyla Bolşevik Merkez Komitesi „Silâhlı ayaklanmayla iktidarın ele geçirilmesi,“ kararını alıyordu...

Böylece 1917 iki devrimarası bolşevik şiar ve taktikleri olaylarla birlikte kısaca özetlemiş olduk. Tabii bolşevik şiar ve taktikleri özetlerken, bu arada Somer tahrifatını da iyice samuta indirgiyerek, sergilemiş oluyoruz.

„FRANSIZCA, konuşma imkânı oluşturmak için, „ALMANCA, hitap etmek zorunda olan „Lenin Almanca'sının,“ bay Somer tarafından nasıl „KUŞDİLİ, yorumuna tabi tutulduğunu açıklığa kavuşturduk herhalde. (Bilindiği gibi Marksist literatürde, Almanca konuşmak; örgütlenme ve subjektivizmi hazırlama, Fransızca konuşmak ise hücumla geçmek ve ayaklanma anlamında kullanılır.)

IV

Marx Engels, Lenin ve nihayet Mao Tse Tung...

Somer tarafından tahrif edilmeye çalışılan Marks, Engels, ve Leninden sonra, Mao Tse Tung'da, Emek'in 6. sayısında „Devrim Teorisi ve Yeni Demokrasi,“ adlı Somer'in tanıtma yazısında aynı tahrifata maruz kalıyordu.

Ama kapitalizmin 3. bunalım döneminde yaşayan Mao Tse Tung'u tahrif etmek, tekel öncesinde yaşamış olan Marx ve Engels'i tahrif etmekten çok daha zordur. Çünkü Mao, Marx-Engels-Lenin düşüncesini, kapitalizmin 2. ve 3. bunalım devrelerinin genel çelişkileri ile, bu çelişkilerin Çin'de yansıması olan Çin'in özel çelişkilerini tahlil ederek ülkesinin somut pratiğinin zengin deneylerinden faydalanarak, derinleştirmiş ve Marksist Devrim Teorisini „Dünya ancak tüfekle değişebilir,“ sözü ile formüle etmiştir.

„İktidar tüfeğin ucundadır veya Dünya ancak tüfekle değişebilir,“ gibi anlatmak istediğinin dışında başka bir tarafa çekilmesi

mümkün olmayan „Marksist-Leninist Devrim Teori,“ sinin bu basit ifade biçimi bile, Somer'in tahrifine maruz kalmıştır. Tahrifte gerçekten canbaz olan bay Somer'in kalem; son derece açık olduğu için tahrifi gayri mümkün ve Marksistlere göre evrensel niteliğe sahip olan Mao'nun bu sözünü Çin'in özel durumuna bağlamaktadır. „Çin'in özel şartları, çok özelmış de, Mao ondan böyle söylüyor-muş,“ Fakat Mao, yalnız Çin'e iliskindir demiyor ve Dünyayı özellikle, üstüne basa basa belirtiyor. Olsun bay Somer için zor mu yani, „Dünya,“nın başına ufacık bir „Çin,“ kelimesi ilâve etmek. Ve böylece bay Somer'in teoriye katkısıyla (!) Mao'nun „Dünya ancak tüfekle değiştirilebilir,“ sözü, „Çin'de dünya ancak tüfekle değiştirilebilir,“ durumuna dönüşüyor.

„Mao'ya göre, Çin bağımsız demokratik bir devlet değil, feodal baskı altında yaşayan yarı sömürge ve yarı feodal bir ülkedir. Dış ilişkilerinde milli bağımsızlıktan yoksundu, emperyalist boyunduruğu altında bulunuyordu, bu yüzden, Çin'de ne yararlanılması mümkün bir parlamento, ne de işçilere legal mücadele imkânını veren bir kanun vardı. Çin'deki devrimci mücadelenin esas biçimini ve esas örgütlenme ilkesini Çin'in bu özellikleri belirliyordu (..) Bu nedenle Mao'nun sadece bu özellikler için bir anlam taşıyan „İktidar tüfeğin ucundadır,“ ya da „dünya ancak tüfekle değiştirilebilir,“ gibi sözlerinde evrensel geçerliğe sahip bir taktik ya da stratejinin unsurlarını görmek büyük bir hata olur (..) Bu anlamda „Çin'de dünyanın ancak tüfekle değiştirilmesi mümkün olduğu söylenebilir. (Kenan Somer, „Devrim Teorisi ve Yeni Demokrasi Emek sayı 6)

Mao Tse Tung'un Marksizme katkısı: geçmeden şunu öncelikle belirtelim.

Somer'e göre Çin'de legal mücadele imkânını veren bir parlamento ve de kanun olmadığı için, Mao böyle bir yola, başka bir alternatif olmadığı için başvurmuştur. Bu nedenle „İktidar tüfeğin ucundadır,“ sözü evrensel bir nitelik taşımamaktadır.

Bu sözlerin bir değişik yorumu şu olmaktadır; „Eğer Çin'de legal mücadele imkânı mevcut olsaydı, örneğin parlamento ve kanunlar olsaydı „İktidar barışçı bir yolun sonunda,“ olabilirdi. Geçen yazınızda ve bu yazımızın iki ve üçüncü bölümlerinde böyle bir yorumun Marksist bilime aykırı olduğunu ortaya koyduğumuz için, burada tekrar bu açıklığa kavuşmuş sorun üzerinde durmak gereksiz olur. Fakat bir başka biçimde bu söz üzerinde biraz durmak gerekiyor.

Biraz dikkat edersek, Somer'in bu sözünün, Güney Amerika'daki devrimci mücadelelerin gizli bir inkârını içerdiğini görüyoruz. Öyle ya, yüzelli yıldır görünüşte de olsa bağımsızdır Güney Amerika ülkeleri. Onbeş milyona yakını sendikalarda örgütlenmiş yüz milyon küsur işçi vardır bu ülkelerde. Ve bu ülkelerin bir kısmında devrimcilere legal mücadele etme imkânını veren kanunlar ve parlamentolar vardır (Var olan demokrasi, elbette Filipin tipidir. Ancak Emekçi yazarın „Çin'de de olsaydı, dediği demokrasiden kastettiğinin bu tip bir demokrasi olduğu sonucuna varıyoruz. Çünkü sanayi devriminden geçmemiş, emperyalizmin kontrol alanı içinde yer alan bir ülkede ancak „Filipin tipi bir demokrasi,“ mevcut olabilir.)

Hadi Çin neyse, Çin'e „silâhlı emperyalizm,“ girmişti. Bu nedenle Çinliler mecburen silâhlara sarıldılar. Fakat legal mücadele etme imkânını veren parlamento ve kanunlara

Revizyonizmin keskin kokusu (2)

sahip Güney Amerikalı devrimciler neden silâhlı mücadele yolunu tercih ediyorlar? Örneğin, devrimcilere legal mücadele imkânını tanıyan parlamento ve kanunlara sahip ve de Marksist bir partinin eylem yaptığı Venezuella'da Douglas Bravo'nun zoru ne? Niyeye Falcon'da silâhlı mücadeleyi sürdürüyor? Pekâlâ parlamenter yoldan sosyalizm mücadelesi yapabildi. Ve, ve de birgün oyların % 51 ini alıp iktidarı ele geçebilir, sonra da antiemperyalist mücadeleyi yürütebilirdi, değil mi Bay Somer? Aptalca mı ölüyor dersiniz Falcon'da emperyalizm usaklarının kurşunlarına hedef olan işçi, köylü, öğrenci gerillalar?... Neyse...

Mao'nun iktidar tüfeğinin ucundadır, veya «dünya ancak tüfekle değiştirilebilir», sözleri ve bunun doğal sonucu olan «Halk Savaşları», yalnız Çin için mi geçerlidir? Lin Piao'nun cevabı açık ve kesindir; «Mao Tse Tung arkadaşın halk savaşı teorisi, sadece Çin devriminin değil, aynı zamanda çağımızda niteliği taşımaktadır.»

Mao Tse Tung, can çekişen, bu nedenle savaş sanayiine dört elle sarılan tekel kapitalizminin gelişmelerinin ve bu genel gelişmelerin Çin'e yansımaları olan Çin'in özel gelişmelerinin dialektik tahlilini yaparak, Leninizmin evrensel tezini, bu sözlerle dile getirmiş oluyordu, Lin Piao'ya göre.

Mao'ya göre, Lenin'den bu yana kapitalizmin özünde bir değişim olmamıştır. Ve bugün, nicelik değişimlerine uğramış olan kapitalizm, 3. buhran döneminde can çekişmektedir. Kapitalizm değişen şartlar karşısında (Lenin'den bu yana) bekâsının devamı için tek çıkar yol olarak militarizmi, «savaş ekonomisini» görmektedir. Emperyalistler arası ilişkiler yumuşamış ve uzlaşabilir hale gelmiştir, bugün. Ve Amerikan emperyalizmi, kurtuluş mücadelesi veren ülkelere ve sosyalist bloka karşı, dünya kapitalist blokonun jandarması rolünü üstlenmiştir.

Bu nedenle, «Dünya tüfekle değiştirilebilir», «Militarizmine sınımsız yapışmış olan kapitalizm ancak şiddetle alaşağı edilebilir», Mao'ya göre.

Emperyalizm, Mao'nun özellikle belirttiği gibi, yalnızca kaba yoldan, silâhla bir ülkeye girmez. Bugün emperyalizm çok daha akıllı yöntemler kullanmaktadır; özellikle işbirlikçileriyle ülkeyi gerici bir parlamenterizmle yönetmekte, böylece ezilen halk kitlelerinden kendisini gizliyerek, sömürü mekanizmasını rahatlıkla sürdürebilmektedir.

Devrimciler için emperyalizmin bir ülkeyi, Çin'deki gibi açıkça işgal etmesi, gizli bir işgalden çok daha avantajlıdır.

İşte, Somer'in tahrifatına dayanak aramak için ileri sürdüğü Stalin'in sözlerini bu açıdan yorumlamak gerekir. Stalin; «Çin'de silâhlı devrim, silâhlı karşı devrimle savaşıyor; Çin devriminin özelliklerinden ve avantajlarından birisi de işte budur.» demektedir.

Çin devriminin avantajı buradadır, çünkü, düşman halk tarafından somut olarak görülmekte ve anlaşılmaktadır. Bu nedenle halkın bilinçlenmesi ve devrimci saflara katılması o denli hızlı olmaktadır.

Oysa bugün, Çin, Vietnam devrimlerinden gereken dersi almış olan emperyalizm yaşaması için ezilen halk kitlelerinden kendisini gizlemesi gerektiğini biliyor ve yüzde yüz çıkarları tehlikeye düşmeden, artık açıkça hiçbir ülkeye müdahalede bulunmuyor.

Çağdaş marksistlere göre, Marksist-Leninist ihtilâl teorisi, son derece açık bir biçimde, Mao'nun «iktidar tüfeğinin ucundadır»

veya «dünya ancak tüfekle değiştirilebilir», sözünde ifade bulmaktadır. Mao'ya göre bu söz, yalnız emperyalizmin boyunduruğu altındaki ülkeler için değil, bütün burjuva diktatoryasının var olduğu ülkeler içinde geçerlidir, ve genel bir kuraldır.

«Bazı kapitalist ülkelerde, burjuvazinin temel çıkarlarını tehlikeye sokmamak şartıyla komünist partilerinin kurulmalarına kanunla izin verilmiştir. Bu sınırı aştı mı hukuken var olamazlar.» (Mao Tse Tung, teori ve pratik sy 80. Sol yayınlar)

Yazımızın başından beri belirttiğimiz gibi «savaşçı veya barışçı yol» Marksizmin meselesi değildir. «Savaş veya barış, ikilemi, marksistlerin değil, revizyonistlerin meselesidir.

Marksizmin ustalarına göre, ister parlamenter eylem içinde olsun, ister olmasın, marksist bir partinin kudreti ancak belli bir noktaya kadar çıkar, ondan sonra partinin gücü donmuştur. Hatta partinin pasifliği nedeniyle yığınlar partiden uzaklaşabilir. Bu nedenle parlamenter eylem içinde bulunan bir marksist parti, hiçbir zaman oyların çoğunluğunu alamaz dersek, herhalde kehanette bulunmuş olmayız.

Marksistler bu gerçeği bildikleri için öyle «barışçıl geçiş», «oyların % 51» v.b. ile kafa yormazlar. Marksistler için tek şey önemlidir; Konjonktürün, yani belirli bir toplumda, tarihin belirli bir anında, sınıflar ve güçler ilişkisinin kendileri için elverişli olup olmamasıdır.

Marksist literatürde son derece önemli olan bu kavram üzerinde, soruna-tartışmamıza-nihai düğümü atacağı için biraz durmak gerekiyor.

Bay Somer'in, Emek dergisinin beşinci sayısındaki «Marksist İlkeleri Nerede Bulacağız» çevirisinde, yazının sahibi ünlü marksist düşünür Louis Althusser tarafından Lenin'in bu kavramının, marksistler için ne kadar önemli olduğu belirtilmektedir.

Althusser; «Ve eğer Marx ve Engels'ten sonra meydana gelmiş en büyük teorik olayların izi bulunmak istenirse, bunları Lenin'in teorik metinlerinden çok, siyasi metinlerinde aramak gerekir. Lenin'in en derin ve en verimli teorik bulguları, herşeyden önce, siyasi metinlerde yani onun siyasi pratiğinin «özeti», teşkil eden şey içinde saklıdır. Sadece bir tek örnek vermiş olmak için şunu söyleyelim; Lenin'in siyasi metinleri (durumun ve durumdaki değişmelerin tahlilleri, alınan kararlar ve bunların sonuçlarının tahlilleri v.b.) göz kamaştırıcı bir ısrarla, bize son derece önemli teorik bir kavram verir; «Aktüel uğrak ya da «konjonktür kavramı. Lenin'in Marksist bir partinin eylemi içinde bu partinin mücadelesini yönetmek için üretmiş bulunduğu bu kavram (ya da ilke), sadece tarihi materyalizm için değil (...) dialektik materyalizm içinde temel bir marksist ilkedir... Bu ilkenin Lenin'in siyasi yapıtlarından çıkartılması düşünülmeksizin pratik durumda kaldığıda maalesef bir başka gerçektir. Teorik bir hazine şuracıkta, el altında Lenin'in siyasi yapıtlarında gizliydi ama kimse «keşfedemedi», bu hazineyi ve kısır kaldı» demektedir.

Althusser görüldüğü gibi bu kavramın Marksizm-Leninizm için bir hazine olduğu söylenmektedir.

Tabiî, siz bay Somer, bu çevirinizden bir

şey anlamadınız. Eğer anlasaydınız yaptığınız tahrifatın anlaşılacağını düşünerek, Lenin'in taktik ve şiarlarını Lenin'i Dühring'in düzeyine indirgeyen bir biçimde yorumlamaktan kaçınırdınız. Bu «konjonktür» kavramının ne anlama geldiğini merak edip araştırırsaydınız «Barışçı veya savaşçı yol» ikileminin marksizme ait olmadığını görürdünüz.

Kısaca özetlersek, «Politik konjonktür» veya «Aktüel uğrak» kavramı «belli bir toplumda, tarihin belli bir anında, o toplumdaki sınıflar ve güçler arasındaki kuvvet dengesinin objektif durumu», anlamına gelir.

Bir örnekle bu kavramı iyice somutlaştıralım. Örneğin, Fransa'nın bugünkü iktisadi gelişme düzeyi (objektif şartları) bir proletarya devrimi için olanaklıdır. Ancak, Lenin'in «ihtilâlcî bunalım» diye belirttiği bir kriz olmadan, bu ülkede proletarya devriminin olabilmesi olanaksızdır. (Subjektif şartların hazır olması gerekir.) Ve 1968 mayısına kadar, Fransa'da proletarya devrimi için uygun bir ortam yoktu. Fakat 1968 mayısında, spontane olarak başlayan ve anarşist Cohn Bendit'in geliştirdiği öğrenci hareketleri bir anda on milyon işçiyi sokağa döktü; işçiler fabrikaları işgal ettiler, kızıl bayraklar astılar v.b.

İşte «Aktüel Uğrak», Lenin'in ünlü kavramı.

Bilindiği gibi, ani bir kıvılcım, subjektif şartları oluşturdu ve Fransayı devrimin eşiğine getirip bıraktı. Fakat Fransız marksist partisi, böyle bir uğrağın bir daha hiç gelmemesine - kısa zaman dilimi içinde - gidişine seyirci kaldı; pasif kaldı.

Partinin pasifliğinin bir sonucu olarak, ayaklanan, fabrikaları işgaleden işçi kitlelerinin umutları hayal kırıklığına dönüşürken, «De Gaulle iktidarı da içinde bulunduğu panikten kurtularak, yığınların bu hayal kırıklığından yararlanarak duruma hakim oldu.

İşte bu pasif tavır, marksist ustalara göre, gerçekte, eylem için yeteneksizliğin ve de korkaklığın maskesidir. Yine marksist ustalara göre, devrimcilerle, oportünistleri ayıran temel kriter, nihai olarak «devrim yapmaya» «harekete geçmeye» cesaret edip etmemede düğümlenmektedir. Lin Piao bunu açıkça belirtmektedir. «Son çözümlemede mesele devrim yapmaya cesaret edip etmeme meselesidir. Bu gerçek devrimcileri ve Marksist-Leninistleri, sahtelerinden ayırd eden en sağlam mihenk taşıdır.»

VI

Bu yazımız 5 bölümden ibaretti. Fakat bu arada Emek dergisinin 7. sayısı çıktı. Bu sayıdaki «Devrim Nasıl Tanımlanmalı» yazısında Bay Somer, gerçek niteliğini, kemkümlelerinin ötesinde, tartışma götürmez bir biçimde ortaya koymaktadır.

Baştan beri eleştirdiğimiz Somer revizyonizmine, Somer'in bu yazıdaki sözleri, en mükemmel ve tartışma kabul etmez kanıtlardır.

Somer, baştan beri gizli gizli sergilemeye çalıştığı revizyonizmini, bu yazıda gizlemeye lüzum bile görmeden açıkça ilân etmektedir.

Bunu okuyucuya yansıtabilmek için yazımıza yeni bir bölüm (VI) ilâve etmek gereğini duyduk.

Bay Somer; «Sosyalist devrimin barışçı yoldan gerçekleştirilmesi düşüncesi ise siyasi devrimin sosyalizmin zorunlu bir şartı olduğu, ama bu devrimin ihtilâlcî olmayan»,

barışçı «demokratik» yoldan başarı sağlama-sının mümkün bulunduğu görüşüne dayanır.» demektedir, Emek dergisinin 7 sayısında. (Be-yazlar bize aittir)

Bay Somer'in sözlerine dikkat!

«... Ama bu devrimin, ihtilâlcî olmayan, barışçı «demokratik yoldan.»

Soruna dışardan bakan bir kişinin bile açıkça görebileceği gibi, bu ifade, sosyalist ihtilâl, demokratiklik kavramı zıtlştırılmış ve karşı karşıya getirilmiştir.

Böyle bir ifadenin ise anlamı açıktır:

a) Sosyalist ihtilâl, anti demokratik bir yol olarak kabul edilmektedir. Ve ihtilâl alela-de bir hükümet darbesi ile özdeşleştirilmektedir. Demokratik yol olarak da sosyalistlere parlamento ve oyların % 51 gösterilmektedir.

b) Lenin, Stalin, Mao Tse Tung, Ho Chi Minh, Giap, Lin Piao, Fidel Castro, Che Gueve-ra v.b. gibi, bütün proletarya ihtilâlleri, anti demokratik yoldan işbaşına gelmiş, «darbeci-ler» gibi kabul edilmektedir. (İfadeye göre)

Meseleye noktayı koyabilmek için, objek-tif bir tavırla, burada iki karşıt düşüncenin (Marksist-Leninist düşünce ile revizyonist dü-şüncenin) sosyalist ihtilâle ilişkin görüşlerini belirtmemiz gerekir.

Marksist görüş, sosyalist ihtilâli gerçek anlamda demokratik (8) bir yol olarak kabul eder. Marksist-Leninist ihtilâl teorisinin, teo-risyonu Lenin, sosyalizme siyasî demokrasinin dışında başka bir yoldan varmanın imkânsız olduğunu ve siyasî demokrasi dışında başka bir yoldan sosyalizme varılabileceğini zanne-denlerin anarşistler olduğunu belirterek, e-mekçi halkın desteği olmadan bir devrimin düşünülmesiyle açıkça söylemektedir.

«Ancak halka inanan, halkın yaratıcı de-hasının canlı pınarına dalan galip gelebilir.» diyen Lenin'e göre sosyalist ihtilâl yolu, de-mokratik bir yoldur. Ve Lenin sosyalist ihtilâl yolunu, en demokratik ilişkiler içinde, yığın-ların bağımsız iradelerinin tezahürü olarak ta-nımlar.

Revizyonist görüş ise sosyalist ihtilâl yo-lunu anti demokratik bir yol olarak görür. Revizyonist düşünce de, marksist görüş'e göre temelde burjuva zorlayışının bir ifade biç-iminden başka birşey olmayan hukuki biçim-ler ve parlamento esastır. Revizyonistler de-mokratik yol olarak niteledikleri bu yoldan yeni burjuva hukuki biçimleriyle, parlamento-culukla sosyalizme dönüşünü savunurlar.

Barışçı yol =parlementer yol = demo-k-ratik yol; barışçı olmayan yol = ihtilâlcî yol = antidemokratik yol. (Ölçü, burjuva par-le-menterizm) diyen Bay Somer'in ise hangi ta-rafin mensubu olduğu açıktır.

Ancak biz bay Somer'in revizyonizmini eleştirirken, onun revizyonist oluşunu değilde

Lenin'in, Mao'nun eserlerinin tahrif ederek, revizyonizmini bu eserle sergilemeye çalışma-sını eleştiriyoruz.

Revizyonistler hep bu tahrif yöntemini kullanırlar. Bu yöntemi ilginç bir biçimde kullanırlar. Bir yandan Marksizmin ana me-tinlerini tahrif ederek diğer yandan da, reviz-yonizmi açıkça tescil edilmiş ünlü revizyonist-leri, «Revizyonist» diye suçlayarak, aynı reviz-yonist düşüncüyü savunurlar.

Somer'de bu klâsik yöntemi kullanmakta-dır.

Sosyalist devrimi (ihtilâli) anti demok-ratik yol olarak ilân eden sözlerini, Bernstein revizyonizmine şiddetle çatıp, sonra Kautsky'e dönüp, onun da şikeden Bernstein'i en sert bi-çimde eleştirdiğini fakat nihai olarak aynı seyleri söylediğini, «kapitalizmin sosyalizme barışçı entegrasyonun oportünizm, olduğu»u belirterek, «aslında devrimci sosyalistlerle oportünistler arasındaki temel farklılık siyasî devrim karşısındaki tutumlarıdır.» cümlesiyle bu bölümünü bitirdiği yazısında söylemekte-dir, Bay Somer.

Böylece Kautsky'i açıklarken kendi tak-tığını de açıklamış oluyor, bay Somer. Bilindi-ği gibi Kautsky, anarşizme ve revizyonizme karşı çok sert eleştiriler yöneltmiştir. Fakat nihai olarak revizyonizmin akıllı bir savunma-sından başka bir şey yapmamış ve gayet us-talıkla «devrimci marksist teori»yi revizyo-nizm ile külemeye çalışmıştır.

Kautsky'nin yöntemi açıktır; Marksizmin binasını, temele kadar son derece tutarlı bir biçimde açıklıyan «Kautsky anlatımı», te-melin analizine gelince, birden değişir ve devrimci marksist dil, yerini revizyonizmin kuş diline bırakır. Ve bina revizyonist teme-lin üzerinde yükselir, Kautsky yönteminde (Tabii bütün bu sözler Kautsky'nin oportünist dönemine ilişkindir.)

Ve Kautsky'den yarım asır sonra bir Kautsky çömezi sahnede; «Bernstein ve Ka-utsky Marksizme ihanet etmişlerdir», sosyaliz-min kapitalizmle barışçı entegrasyonu oportü-nizmdir. «Aslında devrimci sosyalistlerle opor-tünistler arasındaki temel farklılık, siyasî dev-rim karşısındaki tutumlarıdır.» Doğru öner-meleri binayı devrimci bir dille tasvir eder. Somer «Sosyalist ihtilâli anti demokratik bir yol» ilân ederek, bu binayı revizyonizmin temelleri üzerine oturmaktadır.

Nihayet Emek Dergisi baklayı ağzından çıkardı. Öyle ya, Marksizmin ana eserlerini tahrif ederek, Marksizm için hiçbir şeyi ifade etmeyen «Savaşçı barışçı yol», ikilemine iliş-kin iki aydır yapılan neşriyat neydi?

Meğer Emek fraksiyonun bir maruzatı varmış.

— SON —

1 — «Devlet ve İhtilâl» sy. 158. Lenin, Bi-lim ve Sosyalizm yayınları.

2 — «Ekim Dersleri» sy 56. Trotsky. Ser yayınları, büyük harfleri biz yazdık.

3 — «Ekim Dersleri sy. 40 Trotsky. Ser Ya-ynları, büyük harfleri biz yazdık.

4 — «Lenin, Hayatı ve Eserleri», Henri Lefebvre — Anadolu yayınları.

6 — Stalin «Silâhlı Sosyalist», Isaac Deutscher sy. 233

7 — «Lenin Hayatı ve Eserleri», Henri Le-febvre sy. 124 - Anadolu Yayınları.

8 — Sınıflı toplumun bir kavramı olan «demokrasi» yi burada «emekçilerin iradeleri-nin serbest tezahürü» anlamında kullanıyoruz.

D Ü Z E L T M E

Revizyonizminin Keskin Kokusu (I) yazısında dizgi ve baskıda da pek çok hata olmuştur. Kelimelerdeki harf ha-talarını (tahrif, tahrir yazılması gibi) ve yelpazelerdeki satır değişmelerini (metnin içinde doğru biçimleri olduğu için) bir tarafa bırakırsak, mutlaka dü-zeltilmesi gerekenler şunlardır:

1 — 10. sayfa, II. bölüm, sütun 1, 5-6 satırlar «... bay Somer'in yaptığı gibi dörtelle sarılmıştır. Oportünistler, opor-tünistlerin...» cümlesinin aslı şöyledir: «... bay Somer'in yaptığı gibi dörtelle sarılmıştır oportünistler. Oportünist-lerin... »

2 — 11. sayfada, 1. sütunda (VIII. bö-lümde) 42. satırdaki «Devlet ve ihtilâlin teorik özünü yazıldığı anın siyasî prati-ğinden ayrı değerlendirmek...» cümlesin-deki ayrı değerlendirmek, ayrı değeren-dirmemek biçiminde olacaktır.

3 — 11. sayfada (VII. bölüm.) 3 sütun 33 satırda «Milli Demokratik Devrim Stratejleri», «Demokratik Devrim Stra-tejileri» biçiminde olacaktır.

4 — 14. sayfa (bölüm VIII) 3. sütun 55. satırdaki «İşte bu bağ, bu ikili bilme yolunu bire indirmemek, teki «indirme-mek», «indirmek», biçiminde olacaktır.

5 — 15. sayfa 3. dipnotundaki «Çağı-mızda bu yolu savunanlar proletarya diktatoryasını öngörmektedir», sözünde-ki «öngörmektedir», «öngörmemekte-dir» biçiminde olacaktır.

6 — 15. Sayfa Dip notundaki Lenin, Habora Yayınları, Henri Lefebvre Anadolu Yayınları, biçiminde olacaktır. Düzeltir, özür dileriz.

KAPİTALİST TOPLUM

XII. Yüzyılda zanaatların gelişmesi sa-yesinde, şehirlerde, pazara sunulmak üze-re bir üretim fazlalığı meydana gelmeye başlıyor. Böylece pazar için üretilen ürün-lerin-ki bu ürünler artık meta olmuştur - sergilendiği panayırılar ve bu metaların alım satımından uzmanlaşmış bir toplum katı, tacirler, yani burjuvazinin ilk ataları ortaya çıkıyor.

Haçlı seferleri Akdeniz yolunu açarak burjuvaziyi geliştiriyor. Aynı zamanlarda,

değişimler için zorunlu olan ilk bankacı-lar sınıfı da gelişiyor.

XV. yüzyılda büyük coğrafya keşifleri gerçekleşiyor. Avrupa pazarına altın akı-yor. Bu olay çok büyük servetlerin toplan-masına ve sonuç olarak derebeylerin yıkı-mına sebep oluyor. Gerek büyük sermaye-lerin birikmesi, gerekse zanaat üretiminin artık yeterli olmaması nedeniyle basit ka-pitalist kooperasyon sonra iş-bölümü üze-rine kurulu kapitalist kooperasyon yani

manifaktürle kapitalist üretim biçimi ta-rih sahnesine çıkıyor. Önceleri bir araç olan ticaret zamanla bir amaç haline geli-yor, ve kendisi de yeni araçlar yaratıyor, böylece sanayi burjuvazisi teşekkül ediyor. Bütün bu evrelerde üretim araçlarına sahi-olan burjuva ücretle satın aldığı iş gücüne üretim yaptırmaktadır. Üretim basit meta üretiminden kapitalist üretime geçmiştir.

Öte yandan yoksul düşen, toprakların-dan kovulan köylüler, rekabet yüzünden if-

las eden zanaatçılar, feodallerin işsiz kalan tutma askerleri, feodal boyunduruktan kurtulanlar; özgür fakat her türlü üretim ve geçim araçlarından yoksun ve yaşamak için iş gücünü burjuvaya satmak zorunda olan ücretli işçiler, proleterler sınıfını meydana getiriyorlar.

Yeni üretin ilişkileri üretici güçlere büyük bir hız veriyor, üretici güçlerin gelişmesiyle de kâr yükseliyor. Manifaktürden makinalı sanayiye, buhar makinası ile büyük modern makina sanayine geçiliyor yani sanayi devrimini gerçekleştiriyor.

„Burjuvazinin üzerinde kurulduğu üretim ve değişim araçları, feodal toplumun içinde yaratıldılar. Bu üretim ve değişim araçlarının belli bir gelişme düzeyinde, feodal toplumun içinde bulunduğu üretimi değişim koşulları, tarımın ve manifaktürün feodal organizasyonu yani bir kelimeyle feodal mülkiyet düzeni tam bir gelişme halinde olan üretici güçlere ayak uyduramaz duruma geldiler. Üretimi ilerletecekleri yerde onu kösteklediler. Üretici güçler için bir zincir oldular. Bu zincirleri kırmak gerekiyordu ve o zincirler kırıldı.

„Onların yerinde üretici güçlere uygun gelen, sosyal ve siyasi bir yapı ile, burjuva sınıfının iktisadi ve siyasi üstünlüğü, ile serbest rekabet yükseldi.

Zanaatçı, ürünlerini kendisine gerekli maddi servetleri satın almak için satıyordu. Kapitalist imal edilmiş ürünleri satmak üzere ham maddeleri satın alır. Zanaat üretiminin amacı tüketimdir. Kapitalist üretimin amacı kârdır; azami kâr. Azami kâr kanunu kapitalist düzenin temel kanunudur. Bu dolaşımda daha çok para yaratmak için para yatırmak formülü geçerlidir. Para, sermaye haline, yani değer yaratan değer haline gelir. Bu değer yaratmada, daha önce söylediğimiz gibi sermayenin ücretli emeğe ihtiyacı vardır... Kapitalist, bu iş gücünün sermaye ile birlikte yarattığı artı-değeri kendisine mal eder. Bunun da, yani kapitalist mal edilişin de şartı kapitalistin bütün üretim araçlarına özel olarak sahip bulunmasıdır.

Kapitalist düzende de feodal ve köleci düzenlerde olduğu gibi ödenmemiş emeğin özel olarak mal edinilmesi yani sömürü vardır. Ama kapitalist sömürü gizli bir sömürüdür: emekçi, iş günü sonunda bütün çalışmasının karşılığını kendisine ücret olarak ödendiği sanısındadır. Oysa kendisi de bir meta olan iş gücü, yaşamını sürdürmesi için kendisine gerekli ürünlerin karşılığı olan, kendisine para olarak ödenen değere eş bir değeri çalışma zamanının ilk birkaç saatında (yani gerekli emek zamanında) yaratır. Bundan gerisini (yani artı-zamanı) kapitalist için bedava çalışır.

„Kapitalist düzende, üretim araçlarının özel kapitalist mülkiyeti üretim ilişkilerinin temelini teşkil eder..

Sömüren sınıfın (kapitalist burjuvazinin) çıkarı ile sömürülen sınıfın (proletaryanın) çıkarı arasındaki temel çelişki kapitalizmin özgül, spesifik çelişkisidir. Bu çelişki nedeniyle, kapitalist üretim ilişkilerinin şekillenişinden itibaren bu iki sınıf arasında, kapitalist toplumun bütün tarihini kaplayan bütün tarihinin hükmeden objektif mücadelesi ortaya çıkar.

Sermaye ile emek arasındaki çelişki kapitalizmin tek çelişkisi değildir. Kapitalistlerin kendi aralarında da mücadele, rekabet vardır. Ama temel olan birinci çelişkidir, ikincisi buna bağlıdır. Gene bu

nun sonucu olarak artı-değer, kâr kanunun kapitalizmin temel kanunudur, üretim anarşisi kanunu ise artı-değer kanununun emrindedir.

Kapitalizm sürecini daima aynı nitelikleri gösteren, biteviye bir süreç olarak ele alamayız. Kapitalizmin bu ilk döneminde, burjuva devrimini izleyen dönemde, burjuva üretim ilişkileri üretici güçlerin o zamanki karakterine tamamen uygun düşüyordu. Yani bu ilişkiler, üretim ilişkileri ile üretici güçlerin karakteri arasında zorunlu uygunluk kanununun, bütün insan toplumlarının bu genel kanununun işleyişini engellemiyorlardı. Onun için kapitalist üretim ilişkileri üretici güçlerin gelişmesini muazzam bir şekilde teşvik ediyor, hızlandırıyordu. (Demek ki, son tahlilde, burjuva ilişkiler yani ücretli emekçilerin sömürülmesi, kapitalizmin o muazzam gelişmesini sağlayan neden oldu. Kapitalist toplumda üretim kapitalist kâra tabidir, ona bağımlıdır; işçi sınıfının sömürülmesini içerir.)

Bu ilk döneminde burjuvazi, ilerici bir nitelik taşıyor. O zamanın kapitalistleri üretici güçleri sınırsız bir şekilde geliştirebileceklerini, sanayi gelişiminin bütün kötülükleri gidereceğini, insanlığın bütün problemlerini çözümleyeceğini sanıyorlardı. Fakat XIX. yüzyılın ikinci yarısında kapitalizmin ikinci şekli ortaya çıktı ve etkisini gösterdi.

Üretici güçlerin hızla gelişmesiyle kapitalizm gittikçe daha çok ve daha ucuz emtia üretir. Böylece rekabet çetinleşir. Küçük ve orta özel mülk sahipleri, büyüklerin yararına olarak iflâsa sürüklenir. Zenginlikler, sermaye gittikçe daha küçük bir azınlığın elinde toplanmaya başlar, tekeller meydana gelir (Tekelci kapitalizm). Bütün bu fakirleşen tabakaların satın alma gücü ise gittikçe azalır, bu yüzden pazar daralır. Nüfusun büyük çoğunluğunun tüketimlerini kısımları hatta asgariye indirmeleri tüketimle üretim arasında bir dengesizlik ve sonuç olarak da kapitalistlerin üretim fazlası dedikleri iktisadi buhranlar meydana gelir. Böylece kâr yarışı kendi karşısını, kârın durgunlaşmasını yaratır. Oysa üretimle tüketim arasında bir denge olabilmesi için, sosyal üretimin, gerek üretim araçları gerekse tüketim maddeleri bakımından bütün toplumun bütün ihtiyaçları göz önünde bulundurularak ahenkli bir şekilde geliştirilmesi gerekir. Kapitalist sistemde ise üretim herkesin ihtiyaçlarına değil kapitalist azınlığın kâr perspektiflerine bağımlıdır, ve üretimin anarşik karakterde oluşu kaçınılmaz bir şeydir. O halde, son tahlilde iktisadi buhranların temeli özel kapitalist çıkarları sosyal üretimin gerekleri arasındaki çelişkidir. Gerçekten de büyük teknik ilerleme sayesinde ve bu ileri teknik yüzünden, gittikçe yoğunlaşan ve merkezileşen üretim, dev tesisleriyle gittikçe sosyal bir karakter aldığı halde kapitalist mal edinme özel nitelikte kalmaktadır. Bu, kapitalist üretim ilişkileriyle üretici güçlerin karakteri arasındaki ve ancak üretici güçlerin belirli bir gelişim seviyesinde kendisini gösteren (1840 larda) çelişki, kapitalizmin ikincil çelişkisidir. Kapitalist düzenin değişmesini hazırlayan bu ikincil çelişki birincisinden, sömürülen sınıf proletarya ile sömüren sınıf burjuvazi arasındaki çelişkidir. Çünkü üretici güçlere bu derece hız vererek bu ikincil çelişkiyi ortaya çıkar-

ran durumu yaratan kapitalist sömürüdür.

Demek ki kapitalizmin bu ikinci döneminde, kapitalizmin özgül (spesifik) kanunu, yani burjuva sömürsünden ayrılmayan artı-değer kanunu bütün toplumların genel kanununun zorunlu uygunluk kanununun işleyişini sekteye uğratır. Kendi sömürücü sınıf çıkarlarını muhafaza etmek isteyen burjuvazi zorunlu uygunluk kanununun işleyişini engellemek ister, üretici güçlerin gelişmesine karşıdır ve artık gerici bir karakter almıştır.

İktisadi buhranları geçistirebilmek için, kapitalizm, fazla üretimine pazarlar bulmak zorundadır. Bunun için de savaşlar çıkarmakta (savaş demek bir sürü muazzam siparişler demektir) tereddüt etmez. Ve işte başlangıçta „Feodaliteye karşı mücadelede milletlerin kurtarıcısı olmuş olan kapitalizm, emperyalist kapitalizmde milletleri ezen en büyük güç haline gelmiştir.”

Nasıl, feodalite zamanında, örneğin Avrupa'nın bütün feodalleri kendi ülkelerinin burjuvalarına karşı aralarında dayanışma halinde idiyeler, kapitalizmin bu tekeller çağında yani, emperyalizmde çeşitli ülkelerin burjuvaları kendi ülkelerinin proleterlerine karşı müttefikler. Evvelce milliyetçi olan burjuvazi artık kozmopolit olmuştur.

Kapitalizmin, temel çelişkisini ifade eden temel sınıfları burjuvazi ile proletaryadır. Burjuvazi üretim araçlarına sahip olan ve ücretli işçileri sömürmek üzere bu üretim araçlarından yararlanan sınıftır. Burjuvazinin en üst tabakası tekelci burjuvazi dünyanın ekonomi ve siyasetine hakim olan sınıftır.

Proletarya üretim ve geçim araçlarından yoksun, bu yüzden iş gücünü kapital sahibine satmak zorunda olan feodal bağımlılıklardan kurtulmuş, özgür, mukavvele yapma özgürlüğüne sahip ücretli işçiler sınıfıdır. Burjuvazinin özgür emeğe, iş gücünü serbestçe satabilecek serbestçe mukavvele yapabilecek özgür vatandaşlara şiddetle ihtiyacı vardır. İşte burjuvazinin bir zamanlar „özgürlükler, in şampiyonluğunu yapması bu yüzdendir. Bu arada toprağa bağlı köylüyü özgür vatandaş ve küçük mülk sahibi yapacak olan toprak reformunun da burjuva devriminin kapsamına girdiğini hatırlatalım.

Şehir ve köy küçük burjuvazisi bir miktar üretim aracı ve toprağa sahip bulunmasına ve kimi durumlarda iş gücü kiralamasına rağmen daha çok kendi küçük ekonomisini işleten, kendi emeğiyle yaşayan ve kapitalist düzende ipuçları kompradorun elinde olan toptancı, tefeci gibi asalaklar tarafından sömürülen bir sınıftır. Küçük-burjuvazi işçilerle burjuvalar arasında ara yeri tutar.

Burjuva ve proleterlerden başka feodaliteden arta kalan toprak sahipleri ve köylüler de kapitalist toplum sınıfları arasında yer alırlar.

Memurları ara sınıf olarak kabul eden ve bütün toplumun koskoca bir orta sınıf haline gelmekte olduğunu iddia eden teoriler vardır. Ama memurlar bir sınıf değildir, ayrıca homojen de değildir. Bu tabakanın üst kısmı şirketlerdeki, bankalardaki yüksek görevliler, müdürler vb. sosyal durumları, gelirleri vb. bakımından burjuvaziye yaklaşırlar. Geri kalan memurlar, çoğunluğu ise „beyaz gömlekli işçiler” den başka bir şey değildirler.

Ağalar diyarı Manavgat Çolaklı olaylarının içyüzü

Ali Orhan Yücelalp

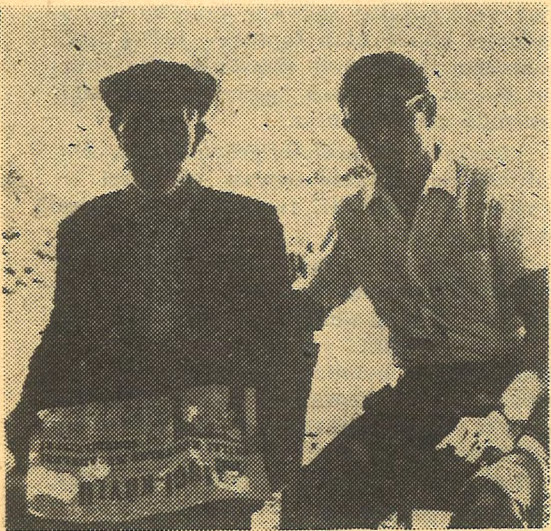
Manavgat'ın köyleri iki türdür :
Birinciler,
Toros Dağlarının arasındaki dağ köyleri,
ikinciler ise,
denizden Torosların başladığı yerlere kadar
uzanan düz arazi üzerindeki
sahil ova köyleridir.

Manavgat ağalar diyarıdır. Tugayoğulları Mustafa Bey'ler, Ali Cemil'ler, Hacıbey'ler, Ahmet Ağa'lar,... İlh. Bunların her bir ısmak ya da çekinme sebebidir halk için, işçi köylü için. Halkın bunlardan dilekleri vardır; bunlara karşı görevleri vardır. Çok kez kanunlardan daha önemli taminattırlar ağalar: Çünkü halk normal yolla alamadığı hakkını, bunlar aracılığıyla daha kolay alabiliyor. Örneğin, gün olur, bir köyün okula ihtiyacı vardır. Köylüler sırayla, kaymakamlığa, valiliğe, Milli Eğitim Bakanlığına başvururlar, yarı masrafını bile kopartamazlar. Ama bir ağa, köylülere koşacağı bazı şartlarla okulu başlattırabilir istediğinde. Bu feodal görünüş, hemen hemen her kasabada göze çarpar.

Manavgat'ın köyleri iki türdür: Birinciler, Toros Dağlarının arasındaki dağ köyleri, ikinciler ise, denizden Torosların başladığı yerlere kadar uzanan düz arazi üzerindeki sahil, ova köyleridir. Birinciler oldukça fakirdirler. Çoğu, «kuş uçmaz kervan geçmez» dedikleri tiptendir. Yirminci yüzyıldan haberleri yoktur. Toprak oldukça kıttır, bulundukları çevre kayalık ve ormanlıktır. Hayvancılık (davarcılık, koyunculuk) ve ormancılıkla geçinirler. Ama yeni orman kanunuyla birlikte felekleri şaşı. Şimdi bu orman köylülerinden mahkemesi olmayan yok gibidir. İkinci çeşit köyler ise verimli topraklar üzerine kurulmuşlardır. Bunların arasında da (işçi sayıya dökülecek olursak) yalnız toprağıyla geçinmesine imkân olmayanlar çoğunluktadır. Toprak dağılımı çok adaletsiz, hemen her köyde bir toprak ağası vardır.

Tugay tapusu

Vaktiyle Osmanlı Devletinin (Merkezi Feodal İmparatorluğun) yıkılışından sonra, topraklar büyük birimler halinde şahısların eline geçiyor. Kurtuluş Savaşı başlıyor, o ci-

«Bu köyden şahit bulamadılar.
Bir tane bile bulamadılar..»

vardaki köylüler savaşa gidiyorlar; bazı açık gözler de savaş kaçağı olarak fırsat bekliyorlar ormanların arasında. Bunlar bu sıralarda bulabildikleri toprak ve diğer mülkleri kendi üzerlerine tapulatıyorlar. Ya da daha önce yolunu bulup tapulatıkları yerlerin tapusunu koyunlarına atıp, savaş kaçakçılığı yapıyorlar. Antalya bölgesinde bu tapuların en ünlüsü Tugayoğlu tapusudur. Tapu şöyle tanımlıdır herkesin dilinde: «Şarkan Manavgat ırmağı, garban Serik ırmağı (Köprü Çayı), şimalen Toros dağları, cenuben leb-i derya (deniz dudağı)». Manavgat ırmağı, Manavgat'ın içinden geçer, Köprü çayı, Serik ilçesine 2-3 km'dir. Ve iki ırmak arasındaki uzaklık 40 km'ye yakındır; öte yandan, denizle Toros dağlarının arası da yer yer 50-60 km'dir. Yani öyle bir dikdörtgen düşününüz ki, bir kenarı 40 km, öteki kenarı 50-60 km. Bu dümdüz arazidir, bir kişiye aitmiş. Tapunun içine aldığı alanda 60-70 köy var. Bunun sahibi derebeylik sürmüş oralarda. Emrinde yüzlerce kölesi varmış, Arabistan'dan özel olarak köle getirtirmiş. Ahmetler köyünden Pantır adlı biri halka yaptığı zulümden ötürü buna karşı çıkmış, evini yakmış, ocağını söndürmüş. Ama Pantır ölünce saltanat gene devam etmiş. Bu adam (şimdi oğulları) bu araziye 60-70 köye karış karış satmışlar. Bazı açık gözler ve yakınları büyük birimleri kapmışlar. Şimdi köylülerde «devlet tapusu», değil, «Tugayoğlu senedi» vardır. Daha sürüyor saltanat. Ne kadar arazi kaldığını sordum. «Çakış köyünde otuz küsur bin dönüm var» dediler. Şimdi Tugayoğulları Antalyadalar. Antalyada bu tip adamların en önemli görevlerinden biri de barlara, pavyonlara gelecek yeni kızları gözlemektir.

Ahmet Ağa

Şimdi Manavgat'ın en popüler, en geçkin adamı Ahmet Ağa'dır. (Handılının Ahmet Ağa). Kendisi Manavgat AP ilçe başkanıdır. Manavgatta işçilerin ya da köylülerin hangisine, «devlet nedir, kimdir?» diye sorarsanız cevap, «Ahmet Ağa'dır», olacaktır. «Manavgatta hükümet Ahmet Ağa'dır» cümlesi herkesin dilindedir. O, istediği her şeyi yapar, kimseler karışamaz. Ahmet Ağa seçim öncesinde özel arabasıyla yolu olan köyleri gezer, köylülerle konuşur, köylerin eksiklerini tespit ettirir. «Bunları yaptırırız ama», der, «reyleri eksiksiz isterim». Örneğin 1968 haziranında yapılan kısmi senato ve mahalli seçimlerde Gebece köylüleriyle böyle bir pazarlık yapıyor Ahmet Ağa, okul için. Önceki yıllarda Gebece köyünün devrimci muhtarı Süleyman Sarı kaymakamlığa, valiliğe, Milli Eğitim Bakanlığına başvurmadık yer bırakmıyor, bir türlü başlattırıyor okulu. Ahmet Ağa geliyor, köylülerden ileri gelenleri çağırıyor, şartını söylüyor. Seçimler bitiyor, geçmiş bütün yıllarda en az oy alan AP o seçimlerde silme alıyor ve okul hemen başlatılıyor, Ahmet Ağa başlattırıyor. Gebece köylülerine sorduğumda «Ne yapalım çocuklarımız cahil mi kalsın? Biz kalmışız bir kere», diyorlardı.

Çolaklı olaylarının içyüzü

Çolaklı, Manavgat'ın 13 km kuzey-batısında kalabalık bir köy. Arazi durumu çok kıt, Eskiden yörük, göçebe hayatı yaşadıkları söylenir. 1295 doğumlu Süleyman Cesur'a sordum, «yerleştiğimizi ben hatırlamıyorum» dedi. Çolaklı köyü yukarıda anlattığım Tugay tapusunun içindedir. Kaygılı arazi köyünün içinde sayılır.

Araziye sahip çıkan ağaların bulundukları Seki köyü ise, Çolaklıdan 10 km kadar aralı.

Bir öğle sıcaklığında köye vardık. Kahvede 20-30 kişi kadar vardılar. Hoşbeşten sonra durumu anlattık olayları etrafıca öğrenmeğe geldiğimizi söyledik. Bazıları elleriyle oturan birini gösterdiler. Bu mücadelenin sillesini yemişlerden Mehmet İşbilir'di.

«Adın ne?» dedi.

— Ali Orhan

— Ali efendi çek şu sandalyeyi şu kenara Oturduk, hemen anlatmaya başladı. Sonra diğerleri de gelip birbirini tamamlamaya başladılar.

Arazi bizimle Seki köyünden iki toprak ağası kavgalıdır. Bu ağaların adı, Mustafa Kaya ve Mehmet Yılmaz'dır. Arazi bizim köylü Raziye Eğriboyun adlı bir kadınla, Yarınoğlu Tiryak adlı bir gâvurun üzerine tapulu. (1) ikisinin ortakmış. Gavur çok eskiden (Kurtuluş Savaşında) gitmiş, ondan sonra onun hakkı, yani arazinin yarısı hazine arazisi olmuş, hazine arazisi haline gelmiş. Tapu 1308 tarihli (hicri). Bizim köylüler 4-5 sene evvel, 1964 yılında bu tapuyu buldular.

Tugayoğlu adında biri (kendi tapusu içinde olduğu için) bu toprağı Seki köyünden Mustafa Kaya ile Mehmet Yılmaz'a satıyor benim diyerek. Ve kendisi sahte tapu çıkartıyor onlara, üstelik çıkarttığı tapu da oraya ait değil. Oysa bizim elimizde tapumuz var.

— Satıldığı adamların toprakları var mı, ne kadar?

En az beşer yüz, altışar yüz dönüm toprakları var.

Neyse, 1964 yılında kadastro geldi, tapuyu aldı bizden. Biz bu tapuya dayanarak bir kere sürdük. Köyümüzün içindeki bir toprak... Bir kere sürdük diye bu kışın üç kazadan jandarma getirdiler, başlarında da alay komutanı geldiler, hazır kıta halinde.

Bu işleri çevirenler, en çok tesir edenler, kaza kaymakamı, Manavgat jandarma komutan vekili Yılmaz Utan, Ahmet Ağa (Handılının Ahmet Ağa, asıl adı Ahmet Uluçay, encümen azası ve AP ilçe başkanıdır), bir de vali. Bütün hükümet, devlet onları tuttu.

Bize yakın köyler, Evrenköy, Ilıca, Seki, Yavrudogan, Peri, Hocalar ve Fettahlıdır (Çolaklı bu köylerle çevrilidir). Bu arazinin aslının, zilliyetinin kendilerine ait olduğuna dair bu köylerden şahit bulamadılar, bir tane bulamadılar. Sekiz saat öteden Çardak köyünden iki yalancı şahit buldular, bu yakın semtlerden bulamadılar.

Onların şahadetine dayanarak kaymakam men kararı verdi bize, Bizi men etti,

Bu arada bizi hiç dinlemediler, kimsiniz, ne dersiniz demediler. Jandarma gelmiş hazır kıta halinde, köylüyü toprağa sokmadı. Ağaların traktörlerini soktular ektirdiler.

O zaman bizden 10 kişiyi tutukladılar: Mehmet İşbilir, Ahmet Çetin, Süleyman Çetin, Ali Karatopuk. Ahmet Güven, Raşit Cesur, Celil Cesur, Ali İhsan Uçak, Osman Uçak, Halis Cesur.

Bunlar 51 gün yattılar, içerde kaldılar. Ardından jandarmaya mukavemetten diye 3 kadın tevkif edildi:

Döndü Çetin, Güllü Kirli, Kiraz Karatopuk.

Bunlar 3'er ay yattılar. Manavgat Cumhuriyet Savcısı Nuri Uğur Güven, «geri kalanınızı da üç ay, beş ay sokacağız» dedi. Savcı tarlanın başına geldi, onlarla birlikte.

Vilâyet jandarma komutanı kahveye gelip, size külhanbeylik yapmayı göstereceğim» dedi.

Manavgat jandarma komutan vekili Yılmaz Utan, iki yerde gelip gelip, «Buraya girmeyeceksiniz» diye tehdit etti.

Jandarma kuvvetiyle geldiler, tarlayı ektiler, o adamlara teslim etiler.

Ankara'ya tel çektik. İçişleri bakanına, teli polislere aldirttilar.

Bir ara (önce) 16 kadın tutuklandı, 1 gece kaldılar. Sonra demin söylediklerimiz üçü tevkif edildi, diğerleri bırakıldı. Onları da Ahmet Ağa saldırttı. Bizim köyden bazılarının yalvarmalarıyla Ahmet Ağa valiye telefon açtı, bıraktırdı.

(Aynı valiye) bizim muhtar telefon açtığında vali, «yıkıl karşımdan, ahlâksız terbiyesiz» diye azarladı.

Netice bu. Onlar jandarma komutan vekili Yılmaz Utan, 3-4 çavuş, 50-60 jandarma getirip ektirdiler.

— Bir komando lafı var o ne?

— Ha.. tam bu hadiseler sırasında 60 kişi komando askeri geldi. Bunun için değilmiş kamp yapacaklarmış, kamp yeri aramışlar.

— Bulmuşlar mı kamp yerini, kamp yaptılar mı?

— Hayır

— ...

İşte köylülerin konuşmaları. Olaylar başlayıyor, kimse Çolaklı köylülerinden yana değil, onlara bir şey sorulmuyor. Ahmet Ağa alıyor yönetimi eline, her şeyi istediği gibi yapıyor, yaptırıyor.

Kimdir bu Ahmet Ağa? Şişko, yer, içer, günün büyük bölümünü kahvelerde lâk lâkla geçiren, geri kalanını devlet dairelerinde iş takibiyle geçiren ömründe beş kuruşluk bir şey üretmemiş biri. Türkiye'de köyde ve kasabada yaşayan halk bunların egemenliği altındadır. Orada (Çolaklı köyünde) bir Süleyman dayı vardı, içini çekerek, «Ağa esaretinde kaldı fakir. Ne yapalım.» dedi. Bu adam 9 yıl askerlik yapmış, vatan savunması için 9 yıl kelle koltuğa almış ama, Ahmet Ağanın yanında lafı mı olur..

Manavgat'ın köylerinden bazıları (dağ köyleri) deve kullanırlar. Deve kullanan köylerde şöyle bir deyiş söylenir. Devenin üç canı vardır iç içe. En kalını longur, longur; ortancası, langır langır; en küçüğü cıngır, cıngır öter. Halk bunu şöyle yorumluyor:

(En büyüğü) Ağam zengin, ağam zengin

(Ortancası) Nerden buldu, nerden buldu

(En küçüğü) Şurdan burdan, şurdan burdan dermiş. Şurdan burdan alınan şey bir gün alındığı yere verilecektir. Buna şüphe yoktur.

(1) Tugayoglu tapusu olduğu halde bazı köylerde, köy içinde küçük bir alanı kapsayan tapular verilmiş. Ama bunlar parmakla sayılamayacak kadar azdır. Yarın oğlu Tiryan Rumdur, sonra Yunanistan'a gitmiş.

BAY MEHMET ALİ AYBAR BU İHANETİNİZİN HESABI MUTLAKA SORULACAKTIR!

Aybar'ın Türkiye'de var dediği demokrasinin müsaade ettiği nisbette hapishanelerden kurtulup köyümüze gittim. Bu köy doğup büyüdüğüm ve halen ailemin oturmakta olduğu Nizip'in Çanakçı köyüdür. Oralarda da birkaç köye uğradım. Karşılaştığım durum şu idi. Sefalet dizboyu, yüz kişinin cebini polis gibi arasan yüz lira bulamazsın. Açıkta açığa kıtlık yok ama, yağsız bulgur pilavına üç öğün talimden başka da yiyecek şey yok. Köylülerin yüzde doksanının rengi bu kızıl güneşin altında sapsarı, hepsinin dudakları vitaminsizlikten çatlak ve kuru.

İşte bay Aybar günlerden bir gün (Son Gaziantep gezisi) sefaletin dizboyu olduğu, faizciliğin ve tefeciliğin at oynattığı ve açlığın kol gezdiği köylerin iline yani Gaziantep'e gider.

Bay Aybar Gaziantep il merkezinde partililerle bir toplantı yapar. Partinin genel başkanındır, konuşur ve herkes onu dinler. Aybar konuşmasını bitirdikten sonra bir genç devrimci, Aybar'ın konuşmalarının yanlış olduğunu söyler. Bu genç «proleter devriminin yapılabilmesi için Milli Demokratik Devrim safhasının gerçekleşmesi lazımdır» der. Bunun üzerine Aybar, «Olmaz böyle şey, konuşurmanın bunları» emrini verir. Fakat Antep'te devrimci bir hadise olmasın diye genç devrimci arkadaşları rica minnet sustururlar. Ama Aybar'ın komedyası bitmemiştir daha. Aybar'ın, bu ziyareti sırasında Oğuzeli ilçesinde köylüler ağa topraklarını, hergün ölmektense bir ölüm pahasına işgal etmişlerdir. Aynı toplantıda bir diğer partili arkadaş da işgalci köylülerin yanına gidilmesini ve onlara gereken bilince verilmesi ve ilgi gösterilmesi lüzumundan söz eder. Aybar hemen cevap verir: «Nedir sizin bilince dediğiniz, hangi bakkalda satılıyor, beş liralık da bana alsana» der. Partili arkadaş ne olduğunu anlamadan, «pirinç demedim efendim, bilince dedim» der. Aybar, laf değirmenciliğine devam ederek, «olmaz öyle şey. Sizin işgalcilerin yanında ne işiniz var?» sözünü oradakilerin suratına fırlatır. Fakat devrimci Antepli ar-

kadaşlar işgalcilerin yanına Aybar'ın rızası hilâfına da olsa gitmişlerdir. Gereken bağı işgalcilerle kurmuşlardır. Gaziantep gezisi sırasındaki Aybar'ın serüvenleri devam edecektir. Nitekim G. Antepli devrimci ve Aybar asfalt üzerinde bulunan bir köye uğradı. Aybar köylülere «elimizde gerektiği kadar maddi gücümüz olmadığı için gazete çıkarıp gerektiği şekilde sizleri eğitemiyoruz» der. Köylülerden biri «Allah razı olsun Çetin ile İlhan ağbilerimizden. Onlar bizi uyandıracak şekilde yazıyorlar. Ve onlardan çok şeyler öğreniyoruz.» der. Aybar bir yay gibi ayağa kalkar ve «onlara güvenmeyiniz, okumayınız onları, sizleri yanlış yere sevdeler» der. Köylü de kendisini aydınlatan bu yazarlara yapılan saygısızlığa tahammül edemeyip ağaya kalkar ve «biz şimdi kime güvenilemeyeceğini daha iyi öğrendik» cevabını Aybarın suratına çarpar.

Sayın okurlar bu söylediklerimi her anı ile ve her kelimesini G. Anteplilerin şahadetleri ile isbata hazırım.

Bay Aybar, köylü ağanın amansız baskısı altında ezilirken, kahredici çarkın kendisini öldürmesi pahasına ağa toprağını işgal edenlerin yanına gitmek isteyen devrimcilere mani olmaya çalışacaksınız ha!

Öğrenciler emperyalizmin mikrofoni haline gelmiş bulunan, halkın ve çağının sorunları ile ters düşen üniversiteyi işgal edip bilim tüccarlarına karşı çıkan ve polisin copu, kalkanı altında ezilen bu gençleri suçlayacak demeçler vereceksiniz ha!

Gülmezler mi adama sayın Aybar ve bunlar belgelemeyiz mi sosyalizminizin icazetli olduğunu.

Köydeki Her işgal Üniversitedeki her hareket Emperyalizmi kovmak ve Türkiye'yi tam bağımsız, gerçekten demokratik yapmak içindir. Yaşasın işçi ve köylünün ve gençliğin Emperyalizmle ve işbirlikçilerine karşı verdiği mücadele.

Celâl DOĞAN

Çanakçı Köyü
Nizip - Gaziantep

Frank'ın devalüasyonu üzerine

(Baştarafı 16. Sayfada)

luşları ve sol kuruluşlar bu tedbire karşı cephe almışlardır.

Devalüasyonun Fransa'nın ihracatını görünür şekilde artırması beklenemez. Çünkü Fransa'nın ihracatı, sattığı malların fiyatlarının yüksek olmasından dolayı değil, satacak malları olmadığından istenildiği kadar artmamaktadır.

Fransa'da siyasî hava sermayenin güven duyacağı bir şekil almadıkça sermayenin Fransa'ya geri dönmesi zor olacaktır. Sermaye güvenlik sağlamanın yolu olarak bir yıldan beri şiddetlenerek yürütülen polis devleti henüz istenilen sonuçları vermemiştir. Faşizmin bütün belirtilerine rağmen devrimci birikimin patlamasından korkulmaktadır.

Devalüasyon için seçilen % 12,50 oranının şimdilik diğer emperyalist ülkeler

üzerinde yıkıcı etkiler yapmayacağına dair iyimserlik duyguları, siyasî çevrelere ve iş adamlarına hâkim görünmektedir. İngiltere Başbakanı Wilson bu iyimserlik havasını takviye etmek için tatilini yarıda keserek Londra'ya geri dönmeyi uygun bulmuştur.

Ancak, Uluslararası para sisteminin aksaklıkları Fransa'nın aldığı bu tedbirle giderilmiş olmamaktadır. Bir ülkenin kendi içinde dengeli sağlamak için alacağı tedbirler uluslararası dengesizliğin yıkıcı etkilerini olsa olsa bir zaman için geriye atmaktadır. Önümüzdeki dönemde uluslararası para sistemiyle ilgili yeni buhranları beklemek gereklidir. Çünkü günümüzde uluslararası para sistemi emperyalistlerarası güç dengesinin en iyi yansıdığı bir alandır. Ve emperyalistler arasında güç dengesinin uğradığı değişiklikler uluslararası para sisteminde derhal yansımaktadır.

Frank'ın devalüasyonu üzerine...

Erdoğan GÜÇBİLMEZ

Fransız frankının değeri % 12,50 oranında düşürüldü. Karar hiç beklenmedik bir anda açıklanmıştır. Ama Fransa'nın parasal düzeyde böyle bir tedbir almasının gereği uzun bir zamandan beri tartışılmakta, çeşitli çevrelerden Fransa hükümetleri üzerine baskılar yapılmaktaydı.

DEVALÜASYONUN NEDENLERİ

Fransız frankının değerinin düşürülmesinin yakın ve uzak, ilk bakışta göze çarpan ve görülebilmesi için özel bir dikkat gerektiren nedenleri üzerinde kısaca duralım.

Bilindiği gibi Fransa, 1968 yılının Mayıs ayına kadar altın ve döviz ihtiyatları hızla çoğalan, elinde biriken dolarları altına çevirterek dolar üzerinde USA hükümetini bunaltan bir baskı yaratabilen, parasal düzeyde güçlü bir ülkediydi. Ayrıntılarına girmeden kısaca söylemek gerekirse Fransa, dolar üstünde karşı konulması git-tikçe güçleşen bir baskı yaratarak, uluslararası enflasyondan özellikle USA'nın sağladığı çıkarları Avrupa Ortak Pazar ülkeleri lehine sınırlandırmak ve hatta ortadan kaldırmak amacını gütmekteydi. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Bretton Woods anlaşmalarıyla kurulan uluslararası para sistemi uluslararası mübadeleler için gerekli likidite ihtiyacının karşılanması için yetersiz hale gelmiş bulunmaktaydı. USA bu durumdan yararlanarak ve sözü geçen anlaşmaların dolar lehine yarattığı imtiyazlı durumu kötüye kullanarak, uluslararası düzeyde, karşılıksız dolarlarla, çeşit uluslararası enflasyon yaratmış bulunuyordu. Fransa'nın USA'ya ve ikinci derecede onunla imtiyazlı ilişkiler sürdüren İngiltere'ye karşı açtığı parasal ve ekonomik - İngiltere'nin Ortak Pazara alınmasına karşı çıkarak-savaşın, bu ülkelerde ekonomik ve parasal düzeyde zorluklar yarattığını da hatırlamak yerinde olur.

1968 yılının Mayıs ayından bu yana durum değişmiş bulunmaktadır. Fransa'da, işçi sınıfının 1968 Mayıs-Haziran aylarındaki şahlansı ve burjuvazinin siyasi iktidarının ortadan kalkma tehlikesiyle karşı karşıya gelişi, pek çok şeyle birlikte dış ödemeler dengesinin durumunu da kökünden değiştirmiştir. Dış ödemeler dengesi 1969 yılının Haziran ayından bu yana devamlı açık vermiştir. Dış ödemelerde kullanılan döviz ve altın ihtiyatlarının aylara göre durumunu aşağıdaki çizelgede görebiliriz:

Fransa'nın Altın ve Döviz İhtiyatlarındaki azalmanın Aylara Göre Durumu

Aylar	Milyon dolar
Haziran 1968	— 203,6
Temmuz	— 667
Ağustos	— 249,1
Eylül	— 227,1
Ekim	— 108,7
Kasım	— 280
Aralık	+ 214,6
Ocak 1969	+ 14,9

Şubat	— 89,7
Mart	— 139,1
Nisan	— 212,1
Mayıs	— 137,8
Haziran	— 26,4
Temmuz	— 15,8

Çizelgede görüldüğü gibi son bir yıl içinde Fransa'nın dış ödemelerde kullanabileceği döviz ve altın ihtiyatlarında daimi bir azalma vardır. Yalnız 1968 Aralık ve 1969 Ocak aylarında artışlar görülmüştür.

İhtiyatlarının hızla erimesi üzerine Fransa, USA'ya karşı parasal düzeydeki savaşı tutumunu bırakmak zorunda kalmış; Parasal güçlüklerinin hafifletilmesi için parasal düzeyde uzlaştırıcı bir tutum takınmak zorunda kalmıştır. Doların idamına ferman çıkaran De Gaulle yönetiminin mali güçlüklerini önlemek için USA hükümetinin henüz Fransa tarafından kullanılmamış 1 milyar dolar kredi açmış olduğunu hatırlatalım. Uluslararası emperyalist sistemin kendisini tehdit eden durumlar karşısında emperyalistlerarası çatışmaların hemen nasıl geri plana atıldığının ve unutulduğunun güzel bir örneği olarak...

Fransanın altın ve döviz ihtiyatlarını Mayıs-Haziran 1968'deki işçilerin devrimi direnişlerinden hemen sonra erimesinin nedeni, Fransa'daki siyasi havayı yeteri kadar emniyetli bulmayan Fransız sermayedarlarının paralarını İsviçre ve Batı Almanya bankalarına kaçırmalarıdır. Bu şekilde İsviçre frankı veya Alman markı kılığında bürünen Fransız sermayesinin miktarı milyonları aşmıştır. Franka karşı başgösteren güvensizlikten yararlanmak isteyen uluslararası borsa spekülâtörleri Fransa dışına sermaye akımını iyice hızlandırmışlardır.

Bu durum karşısında De Gaulle yönetimi, uluslararası emperyalistler arası dayanışma mekanizmalarını harekete geçirerek sağladığı kredilerle Fransa hazine-sinin altın ve döviz ihtiyatlarını yüksek bir düzeyde tutmaya ve bu şekilde franka karşı girişilen spekülâtif komployu boşa çıkarmaya çalışmıştır.

Ancak, franka karşı girişilen spekülâtif hareketler bir yandan, dış ticaret dengesinin sürekli olarak büyük fazlalarla kapanması öte yandan, Batı Alman markının borsa değerinin resmi değerine göre çok yükselmesine yol açmıştır.

Uluslararası para sisteminde aylarca süren bu olağanüstü durum emperyalist sistem içindeki ülkelerde, özellikle dış ödemeler dengesi sürekli açık veren USA ve İngiltere'de kaygılara sebep olmuştur. Sistemdeki dengesizliğin düzelmesi için alınacak tedbirlerin diğer emperyalist ülkeleri derinden etkilemesi imkânları, bu tedbirlerin ortak şekilde alınması için kaçınılmaz bir gereklilik yaratmakta olduğundan, parasal düzeyde dünyanın başta gelen ülkelerinin ilgili bakanları Bonn'da bir toplantı yapmışlardır. Bu toplantıda dengesizli-

ğın iki çözüm yolundan bir olan Markın değerinin yükseltilmesi yönünde Fransa-İngiltere ve USA, Batı Almanya hükümeti ni baskı altına almışlardır. Bu üç devletin İkinci Dünya Savaşında Almanya'yı işgal eden devletler olduğu dikkati çekmektedir. Parasal düzeyde kuvvetli kozları bulunan Batı Almanya ise Fransa'nın frank değerini düşürmesini istemiştir. Bu toplantıda De Gaulle yönetimi devalüasyona yanaşmamış, Batı Almanya gayri resmi olarak Mark değerinin bir miktar yükseltilmesi anlamına gelen ihracat ve ithalat üzerinde vergileme ve vergi indirimi tedbirleri almıştır.

Daha doğrusu Bonn toplantısı hiç bir dikkate değer sonuç vermeden dağılmıştır. Uluslararası para sistemi üzerindeki dengesizlikten doğan baskılar bugüne kadar sürüp gelmiştir.

5 frankını Batı Almanya bankalarının kasalarına yatırarak 4 mark almış olan Fransız sermayedarları ve spekülâtörler şimdi bu 4 markı Fransa'ya geri getirdikleri takdirde 5 franktan daha fazla bir para alacaklardır. De Gaulle'in referandumda kaybetmesine frank değerini düşürmesine kızan bir kısım Fransız sermayedarlarının oy vermemesinin sebep olduğu söylenmektedir. Bu sermayedarlar peşinde koştukları devalüasyon primine nihayet kavuşmuşlardır. Ancak onlara bu primi sağlamadan önce Pompidou yönetimi durumun normalleşeceği umudunu beslemiştir. Yeni seçimlerde sağın zaferi ve karşısında iktidarı alabilecek toplu bir gücün varlığını ispat edememesi üzerine Fransız sermayesinin tekrardan güven duygusuna kavuşacağı ve parasını geri getireceği umulmuştur. Ne var ki, bu umutların boş olduğu kısa zamanda görülmüş, altın ve döviz ihtiyatlarının erimeye devam etmesi halinde yıl sonundan önce ihtiyatların sifıra düşeceği belli olmuştur.

Frankın değerinin düşürülmesine ilişkin göze çarpan nedenler bunlardır. Pompidou yönetimi yurt dışına kaçmış olan sermayeyi tekrardan Fransa'ya çekebilmek amacını gütmektedir. Frankın değerinin düşürülmesi Fransız ihraç mallarının dış pazarlardaki fiyatlarını ucuzlatacaktır. Bu bakımdan ihraç malları sanayiinde işçilere bir miktar zam yapılabilir. Pompidou hükümeti işçilere taviz konusunda bir miktar manevra kabiliyeti kazanmış olmaktadır. Sonbaharda patlak vermesinden korkulan işçi hareketlerine karşı bu manevra kabiliyetinden yararlanarak bir taviz ve önleme politikasına hazırlanmaktadır.

DEVALÜASYONDAN BEKLENEN SONUÇLAR

hayat pahalılığına yol açacak, sosyal mem-Devalüasyon iç fiyatları yükseltecek, nuniyetsizliği artıracaktır. Bütün işçi kuru-(Devamı 15. Sayfada)